

2010-07-09

Remiss-sammanställning för

Mikrofiberdukar och moppar

Utkast till version 2.0

Datum 2010-06-30, version 2.0

Nordisk Miljömärkning

Svanmärkta Mikrofiberdukar och moppar - Remiss-sammanställning
O83/2.0, 2010-06-30

1	Sammanfattning	1
2	Om remissen 1	
3	Sammanställning av inkomna svar	1
4	Kommentarer till kriterierna, i detalj	3

4.1K1 -K48 10

Vad kan Svanenmärkas

Kraven

Allmänna synpunkter

1.1 Produktinformation

K2 Uppgifter om produkten

1.2 Krav på textilier

K3 Textilier märkta med Svanen eller EU Ecolabel

1.2.1 Krav på textilfibrer

K4 Andel fiber i produkten

K5 Bomull och andra naturliga fröfibrer av cellulosa

K6 Polyamid

K7 Polyester

K8 Polypropylen

K9 Viskos

1.2.2 Krav på processer och kemikalier

K10 Formaldehyd

K11 Biocider och biostatiska produkter

K12 Föroreningar i färgämnen

K13 Azofärgämnen

K14 Färgämnen som är cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska

K15 Potentiellt sensibiliserande färgämnen

K16 Hjälpkemikalier

K17 Tillsats av nanopartiklar

K18 Avloppsvatten från våtprocesser

1.2.3 Krav på kvalitet av textilier

Allmänna synpunkter

K19 Dimensionsändringar under tvätt och torkning

K20 Färghärdighet vid tvätt

1.3 Krav på andra material (K21-29)

Allmänna synpunkter

1.3.1 Krav på kemiska produkter

K23 Klassificering av kemiska produkter

1.3.2 Krav på metaller

K25 Materialåtervinning

K26 Återvinning av aluminium

K27 Ytbehandling av metall

1.3.3 Krav på plast

K28 Materialbeskrivning och märkning av plast

K29 Återvinning

K30 Ytbehandling

2 Funktionskrav

K31 Damm och smutsbeläggningsgrad

K32 Mätning av hygieniska förhållanden (mätning av mängden av mikroorganismer)

K33 Notning

K34 Absorption

3 Övriga krav på miljömärkta produkter

3.1 Krav på emballage (K35-K36)

3.2 Bruksanvisning och märkning

K35 Bruksanvisning

K36 Märkning

4 Kvalitets- och myndighetskrav (**K39-47**)

Bilaga 3 intyg 1

Bilaga 5

5 Kommenterar till bakgrunden, i detalj 53

Allmänna synpunkter

2 Motiv för Svanenmärkning

4 Vad är mikrofiber?

4 Hur tillverkas mikrofiber

4 Hur fungerar mikrofiber

4 Vad kan Svanenmärkas

6 Vad kommenterades mest?3

7 Diskussion om ändringar 59

1 Sammanfattning

2 Om remissen

Remissen gäller Mikrofiberdukar och moppar, version 2.0 och genomfördes under perioden 12 mars till 12 maj, 2010. I bilaga 1 finns en kopia av det svenska remissbrevet.

3 Sammanställning av inkomna svar

Remissen skickades ut den 12 mars med svarsfrist den 12 maj 2010. Remissen skickades ut till 252 instanser fördelat på 85 i Sverige, 27 i Finland, 55 i Norge och 85 i Danmark.

Totalt kom det in 41 svar på remissen. Förslaget stöds av 22 (varav 15 med kommentarer), förkastas av 11 och 8 avstår från att ta ställning till förslaget som helhet.

I tabellen nedan framgår vilka instanser som har svarat samt hur de ställer sig till förslaget.

Organisation/ företag	Land	Stödjer	Stödjer med kommen- tarer	Förkastar	Avstår från att ta ställning	Endast kommenta- rer
AQA Scandinavia AB	Sverige		x			Lömnat sitt svar skriftligt
Vikan AB	Sverige		x			Lämnat sitt svar skriftligt
Smart Products Scandinavia AB	Sverige		x			Lämnat sitt svar skriftligt
Klimabolaget AB	Sverige		x			Lämnat sitt svar skriftligt
Diversey Sverige AB	Sverige			x		Lämnat sitt svar skriftligt
Weber & Leucht GmbH (Tyskland)	Sverige		x			Lämnat sitt svar skriftligt
Nilfisk_Advance AB	Sverige			x		Lämnat sitt svar skriftligt
Freudenberg Household Products AB	Sverige		x			Lämnat sitt svar skriftligt Ett svar som gäller F, N, DK och Sv
IIH	Sverige					Lämnat sitt svar skriftligt
Gipeco	Sverige		x			Lämnat sitt svar skriftligt
Energimyndigheten	Sverige				x	Lämnat sitt svar skriftligt

Organisation/ företag	Land	Stödjer	Stödjer med kommen- tarer	Förkastar	Avstår från att ta ställning	Endast kommenta- rer
SPT Brancheferienen for sæbe, Parfume og teknisk/kemiske artikler / Jakob Clemen	D			x		
Forbrugerrådet / Claus Jørgensen	DK	x				
Økonomi- og Erhvervsministeriet (Mette Olsen) / Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Forbrugerstyrelsen	DK	x				
Locon ApS	DK				x	
Coop Trading A/S / Michael Kristensen	DK	x				
DN Danmarks Naturfredningsforening / Christian Poll	DK		x			
Ministeriet for Videnskab , Teknologi og Udvikling / Heidi Hilfling Thode	DK				x	
Freudenberg Household Products AB	DK		x			
Diversey Sverige AB	DK			x		
Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF)	Norge		x			
Verus AS	Norge			x		
Jordan AS	Norge			x		
Norges Kvinne- og Familieforbund	Norge	x				
Teknologisk Institutt (TI)	Norge			x		
SINTEF Byggforsk	Norge			x		
Norsk forening for Service og Renhold (NFSR)	Norge			x		
Barne-, likestillings og innkluderings- departementet	Norge				x	
Arbeidstilsynet	Norge				x	
Lilleborg	Norge			x		
Lilleborg	Norge			x		
Freudenberg Household Products AB	Norge		x			
MTT/ Eija Pesonen- Leinonen (har arbejdet som en forskare på universitet	Finland		x			

Organisation/ företag	Land	Stödjer	Stödjer med kommen- tarer	Förkastar	Avstår från att ta ställning	Endast kommenta- rer
Sinituote Oy (licensinnehavare)/ Laila Oksanen	Finland		x			
Federation of Finnish Enterprises/ Johanna Hietamäki	Finland	x				
Lappeenranta University of Technology/ Risto Soukka, Mari Hupponen	Finland		x			
Lahti Region Environmental Services/ Kari Porra, environmental director	Finland				x	Kommentarer : "Vi har inte tillräckligt tekniskt kunskap på detta område."
LEM-KEM Oy/ Ville Messo	Finland	x				".
Teknofokus/ Hannu Määttänen	Finland				x	Kommentarer : "Detta område är utanför vårt kunskap
Lahti City Cleaning Service	Finland	x				
Allergi- och astmaförbund rf. / Niki Alanko	Finland				x	
Freudenberg Household Products AB	Finland		x			

4 Kommentarer till kriterierna, i detalj

Allmänna synpunkter:

Klimabolaget AB

Vi är en ganska stor aktör i Sverige på städprodukter för konsument, men i detta sammanhang känner vi oss ganska små.

När man studerar detta förslag är det svårt att sätta fingret på något enstaka förslag som skulle vara felaktigt, men det totala intrycket är att det är mycket omfattande. Risken är att man utesluter små aktörer från denna marknad, både genom en för hög arbetsbörda och för höga kostnader. Om man tittar på listan över licensinnehavare i Sverige, spänner denna från AQA, som omsätter 15 miljoner till Freudenberg och andra, som omsätter miljarder. De stora aktörerna har självklart helt andra resurser att hantera denna typ av frågor

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Produktgruppsdefinition är omarbetat på det sättet att andra typer av fibrer än mikrofiber samt andra typer av material utöver textilier tillkommer, vilket självklart leder till en mera omfattande struktur på kriterierna. Krav på fiberblandningen i produkten har bland annat införts i detta förslag till kriterierna, version 2.0 för att säkerställa miljövinster i samband med fiberframställning. Utifrån information som Nordisk miljömärkning har fått i samband med revideringen utförs ofta många av föreslagna tester såsom absorption, dimensionsförändringar, färghärdighet, COD osv. av sökandens analyslaboratorium/mätning löpande i samband med tillverkning dvs. ingår i produktionskontroll och kan väl godtas av Nordisk miljömärkning om rekommendationerna enligt Bilaga 1, kapitel 2 1 Krav till analyslaboratoriet i kriterierna följs. Det kan leda att testkostnaderna hålls nere. Se även svar till Teknologisk Institut nedan.

Nilfisk-Advance

Kriterierna blir orena/otydliga pga. att flera olika redskap blandas in i kriterierna. D.v.s.. moppar, stativ och skaft, vilket gäller endast moppar och sedan har vi dukar, som ej skall användas tillsammans med redskap.

I övrigt verkar kriterierna i tuffaste laget, utan att gå in på detaljer.”

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Båda konsumentprodukter och produkter för professionell användning ska kunna dra nytta av dessa kriterier. För konsumentbruk säljs mikrofibermoppen ofta tillsammans med moppskaft, moppstativ och andra fästanordningar. Producenter av mikrofiberprodukterna till konsument önskar gärna miljömärka hela setet. Vid revideringen har det öppnats för denna möjlighet genom att ställa specifika materialkrav för fästanordningar och andra delar. Det bör dock påpekas att dessa redskap inte kan Svanenmärkas separat, eftersom huvudsyftet med kriterierna är miljömärkning av den rengörande produkten, inte stöd- eller fästanordningar. Nordisk miljömärkning kommer att lämna ett ytterligare förtydligande i kapitel 1.3 Krav på andra material i förslaget till kriterierna av enligt följande:

Städredskap som t.ex. moppskaft, -stativ och andra fästanordningar som säljs tillsammans med moppen omfattas av kriterierna och ska uppfylla specifika krav på ingående material men endast i det fallet om man önskar att städredskap ska omfattas av licensen. Krav som ställs i detta kapitel omfattar det urval av material som används i strädredskap (exkl, textilier).

Vilket betyder att kunden får välja själv om det att bara mikrofiberdukar och moppar som ska Svanenmärkas då kraven i kapitel 1.2 ska uppfyllas av sökanden. Däremot avses det att även andra tillhörande städredskap ska omfattas av licensen ska ytterligare kraven i kapitel 1.3 vara uppfyllda, se förtydligande under kapitel 1 Miljökrav

Det bör också dock påpekas att dessa redskap inte kan Svanenmärkas separat, eftersom huvudsyftet med kriterierna är miljömärkning av den rengörande produkten, inte stöd- eller fästanordningar.

Målsättningen med kriterierna är att främja de bästa mikrofiberdukarna och -mopparna på marknaden. Kravförslag till kriterierna för miljömärkning av mikrofiberdukar och -moppar ska kunna säkerställa en klar miljöskillnad mellan de produkter som kan miljömärkas och de mikrofiberdukar och -moppar som inte kan

leva upp till hårda miljökrav som: en betydligt lägre miljöbelastning, t.ex. där användning av kemikalier reduceras, en bättre material- och resursinsats, en ökad efterfrågan av miljömässigt bättre mikrofiberdukar och -moppar på marknaden. Därför ställs det hårdare krav på flera av parametrarna i detta förslag till kriterierna. Se även svar till Jonsson Diversey

III

Vi har noterat att förslaget till reviderade kriterier nu inte bara omfattar mikrofiberdukar och moppar, som rubriken anger, utan även andra delar av städredskap såsom skaft o dyl.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Båda leverantörer av konsument och professionella produkter får nytta av dessa kriterier, Under revideringen har det visat sig att det många produkter för konsumenter som säljs med annat typ av tillhörande städredskap (sk städset), vilket gör att slutkunden har svårt att skilja åt vad det egentligen är som miljömärkt, vilket kan väcka olika typ av frågeställningar som kan dra ner värdet på miljömärkningen. Tex, kunden kan undra hur kan det gå ihop att en miljömärkt mopp kan säljas med städredskap som inte överhuvudtaget ställs några miljö- och hälsokrav på.

För att underlätta kommunikation mot slutkunden har det valts att ställa vissa sk stöd miljö- och hälsokrav även på tillhörande städredskap, som går ut på de mest aktuella typer av material som dessa består av.

För att säkerställa sluthantering av olika typer av material ställs det även krav på att textilier och städredskap ska kunna separeras

III (fortsättning)

Vår uppfattning är att städredskap är ett mycket omfattande produktområde och menar att det krävs en noggrann bakgrundsanalys för att bedöma om det är relevant ut miljösynpunkt att utöka kriteriedokumentet till att omfatta annat än just mikrofiberdukar och moppar.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning instämmer väl att städredskap är ett mycket omfattande produktområde, därför tyngden i kriterierna har lagts på textilier och deras funktion. De stöd miljö- och hälsokrav på tillhörande städredskap går ut på de mest aktuella typer av material som dessa består av och anses ta hänsyn till de viktigaste miljöaspekterna. Harmoniseringen med redan välfungerande kriterier bör också beaktas, då har de aktuella typ av material granskats ur ett livscykelperspektiv, från råvara till avfall vilket betyder att man redan har tagit hänsyn till de viktigaste miljöaspekterna i båda produktions- och användningsfasen, vilket är av en stor betydelse i kriteriearbetet

III (fortsättning)

I det här sammanhanget menar vi också att det med en utvidgning av kriterierna snarare handlar om redskap i en vidare bemärkelse i sin användning i metoder eller rengöringssystem, vilket är ett synnerligen omfattande och komplext område där också rengöringsmedel ingår. Därför är vi också kritiska till att man i den föreslagna

revideringen ställer krav på att produkterna ska användas ”utan bruk av rengöringskemikalier”. Bedömningen om när det är lämpligt att komplettera rengöringsprocessen med kemikalier måste överlåtas åt de professionella användarna och leverantörernas metodbeskrivningar och – rekommendationer.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Målsättningen med kriterierna är att främja de bästa mikrofiberdukarna och -mopparna på marknaden. Att städa med mikrofiberprodukter kan leda till en minskad miljöbelastning genom att kemikalieförbruket vid användningen helst ska kunna utslutas. Genom kriterierna säkerställs största möjliga miljövinster i både produktions- och användningsfasen. Målet är att endast de bästa produkterna ska klara miljö- hälso- och kvalitetskraven och genom miljömärkning får de en större spridning på marknaden. Med hänsyn till att den största miljöpåverkan placerat i bruksfasen, vilket betyder, att en specifik produkts miljöprofil er avgörande för hur produkten används och varför den används. Därför avgränsas produktgruppsdefinitionen till mikrofiberprodukter som kan användas i samband med städning bara med vatten. Utöver det finns idag produkter på marknaden som är avsedda för städning med bara vatten. Detta kan dokumenteras genom att mikrofiberprodukter testas för rengörande egenskaper utan tillsatts av rengöringskemikalier dvs bara med vatten. Kan nyproducerad produkt att påvisa dessa egenskaper ska dessa produkter främjas på marknaden med hjälp av miljömärkningen.

Kriterierna tar ingen hänsyn till städfrekvenserna och renodlat golvunderhåll i detta fall, vilket skulle kunna göras i vårt möjliga fortsatta arbete med städssystem med förpreparerat städmaterial, då

en utvidgning av kriterierna snarare kommer att handla om redskap i en vidare bemärkelse i sin användning i metoder eller rengöringssystem, vilket är ett synnerligen omfattande och komplext område där också rengöringsmedel ingår. Då bedömningen om när det är lämpligt att komplettera rengöringsprocessen med kemikalier måste kunna överlåtas åt de professionella användarna och leverantörernas metodbeskrivningar och – rekommendationer.

Då kan det även övervägas på nytt om behov av att ställa produktions- och material krav på tillhörande städredskap finns överhuvudtaget kvar med hänsyn till att den största belastningen ligger under användning

III (fortsättning)

När det gäller städmetoder och rengöringssystem är det viktigt att betona arbetsmiljöaspekternas stora betydelse vid professionell användning. Här har materialval enormt stor betydelse för att undvika friktion och belastningsskador.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning instämmer med synpunkter och kommer att beakta dessa vid eventuellt fortsatta arbetet med städssystem.

III (fortsättning)

Med dessa korta kommentarer vill vi peka på svårigheterna med gränsdragning mellan olika produkter/produktdelar och mellan miljö-, arbetsmiljö- och kvalitetskrav. För seriösa företag i branschen är det en självklarhet att arbeta med att utveckla produkter och system som uppfyller alla kraven samt att utbilda användare om skonsamma arbetsmetoder. Hur dessa krav ska kunna bakas samman på ett förnuftigt sätt i ett miljömärke – och om det överhuvudtaget är lämpligt - är dock en mycket svår fråga.

Vi föreslår därför att kriteriedokumentet även fortsättningsvis endast omfattar det begränsade produktområdet mikrofiberdukar och moppar.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning förstår komplexitet i denna fråga och kommer att beakta dessa synpunkter i samband med eventuellt fortsatta arbete med kriterierna för mikrofiberdukar och moppar.

Samtidigt vill Nordisk miljömärkning påpeka att det är viktigt att kunna säkerställa möjliga miljövinster när det gäller material- och resursinsats båda när det gäller produktion och användning. Användningsfasen omfattar allt från förbrukning av insatsresurser vid tvätt, städ- samt utsläpp och avfallshantering.

De kända generella miljöaspekter som är av betydelse i samband med städning och underhåll är

- vattenförbrukning (städning med våta metoder, tvätt av moppar och dukar),
- utsläpp av förorenat vatten till avloppsnät (städ- och tvättvatten)
- energiförbrukning (el till maskiner, uppvärmning av vatten) som resulterar i utsläpp av luftföroreningar, såsom SO₂, NO_x och CO₂
- förbrukning av kemikalier (städ- och tvättkemikalier), som resulterar i utsläpp av förorenat vatten till avloppsnät
- förbrukning av resurser, t.ex. förbrukning av övrigt material (städmaterial, förbrukningsmaterial), som resulterar i ökat avfall
- avfall (uppkomst av återvinningsbart avfall, uppkomst av brännbart avfall), som måste omhändertas + avfallssortering för återvinning

Därför är det viktigt att kunna överväga även möjligheterna att miljömärka förpreparerade städredskap (t.ex. moppar som är förfuktade med rengörings- och golvvårds-medel).

Specifika synpunkter

Vi har vid tidigare tillfällen framfört synpunkter till Miljömärkning Sverige AB när det gäller kraven i olika kriteriedokument på att leverantören ska lämna intyg som bevis på att vissa krav uppfylls. Även i detta kriteriedokument ställs liknande krav på intyg, som för med sin en oproportionerligt omfattande administration för leverantörerna

När det gäller märkning och etiketter är det också viktigt att ta hänsyn till att användningen av produkter för professionellt bruk kommuniceras på sätt som är effektivt för verksamheten, t ex genom produktblad, utbildning etc. Därför anser vi att Svanenkriterierna inte ska styra denna kommunikation utan överlåta åt leverantör att bedöma hur instruktioner ges på bästa sätt

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Se svar till Johnsson Diversey AB nedan

Lilleborg

Det har ikke vært enkelt å se gjennom kriteriene slik de er nå om det er noe krav til mengde mikrofiber som skal inngå i en mopp for at den skal kunne svanemerkes.

Tidligere har denne grensen gått på 70%, men har forstått at denne ikke skal være like bastant lenger. Det er viktig at dette synliggjøres bedre i kriteriene, for slik de er nå er det ikke enkelt å forstå hvor mye mikrofiber produktet faktisk må ha for å tilfredsstille kriteriene.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Dette vil bli understreket i Sammendraget i Bakgrunnsdokumentet.
Se även svar nedan till Freudenberg Household Products AB

Norges Kvinne- og Familiforbund

Forslaget ser ut som det er stilt strenge krav til produktene sett i forhold til kvaliteten og miljøhensyn. Betyggende for forbrukerne.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.
Vi takker for kommentaren.

Teknologisk Institutt

Teknologisk Institutt slutter seg til SINTEF Byggforsk sine uttalelser ang. nye kriterier for testing av mikrofiberkluter og mopper. Vi tester i dag bl. a. rengjøringssegenskaper og skånsomhet. Hvis klutene og moppene skal vaskes 200 ganger før testing vil dette bli meget kostbart og tidkrevende. Det å bli et godkjente testlaboratorie koster også så mye at prisen på testene vil øke vesentlig og pr. i dag er det så lite testing at det ikke vil lønne seg. Da må vi heller slutte med å teste. For øvrig viser vi til skrivet fra SINTEF Byggforsk. Slik kravene fremstår nå, tror vi det er lite sannsynlig at vi vil kunne fortsette å svanemerke våre produkter i framtiden, dette av følgende årsaker:

- 1) Høye og svært detaljerte dokumentasjonskrav til produsent og underleverandører (Kinaproduksjon). Kravene vil med stor sannsynlighet føre til at Verus evt må leie inn kostbar ekstern konsulentbistand med spesiell kompetanse for å komme i mål på all dokumentasjon som skal fremskaffes.
- 2) Mye av dokumentasjonen krever testing/målinger som er vanskelig å gjennomføre rent teknisk, og det vil bli vanskelig å finne en godkjent testingsinstans (TI, SINTEF e.l.) etter de nye kravene (ref. TI og SINTEFs innspill)
- 3) Testingen vil medføre store kostnader for oss (over 100 000 pr klut). Vi ønsker ikke å kun teste "worse case", da denne muligvis ikke vil kunne innfri de innskjerpede kravene, og vi må derfor teste samtlige. --> min 700 000 NOK bare på å teste 5 krav.
- 4) Selve søknadsprosessen svært tid-, kostnads- og ressurskrevende.

Jordan og Verus

Ellers støtter Jordan og Verus innspillene som SINTEF og TI har kommet med vedr kriterieforslaget

Svar från Nordisk Miljömärkning:

1) Målsætningen med kriteriene er å framja de bästa mikrofiberdukarna och -mopparna på marknaden. Kravförslag till kriteriene för miljömärkning av mikrofiberdukar och -moppar ska kunna säkerställa en klar miljöskillnad mellan de produkter som kan miljömärkas och de mikrofiberdukar och -moppar som inte kan leva upp till hårda miljökrav som: en betydligt lägre miljöbelastning, t.ex. där användning av kemikalier reduceras, en bättre material- och resursinsats, en ökad efterfrågan av miljömässigt bättre mikrofiberdukar och -moppar på marknaden. Därför ställs det hårdare krav på flera av parametrarna i detta förslag till kriteriene.

2) Utifrån information som Nordisk miljömärkning har fått i samband med revideringen utförs många av föreslagna tester såsom absorption, dimensionsförändringar, färghärdighet, COD osv. ofta av sökandens analyslaboratorium/mätning löpande i samband med tillverkning dvs. ingår i produktionskontroll och kan väl godtas av Nordisk miljömärkning om rekommendationerna enligt Bilaga 1, kapitel 2 1 Krav till analyslaboratoriet i kriterierna följs. Det kan leda att testkostnaderna hålls nere.

Nordisk miljömärkning tycker att en kontrollerat test där fakta istället för ett intyg säkerställer att produkten lever upp till kraven utan att dra ned på trovärdigheten. Funktionen hos produkten ska bestrykas genom testerna för att undvika oseriösa inng. Enligt en djupare undersökning i samband med inkomna synpunkter ovan har Nordisk miljömärkning fått information om att i de flesta av fallen ökar effektiviteten hos produkter upp till 10 % efter ca 3 tvättar, vilket beror på att produktionskemikalierna tvättas ur produkten samt att splitning kan vara fortfarande i takt. Därefter faller effektiviteten hos produkten i samband med tvätt. Ibland kan även en drastisk minskning av effektiviteten förekomma direkt efter några tvättar och speciellt en större förändring av egenskaper sker efter ca 50 tvättar då den mekaniska skadan på fibrerna i samband med tvätt inträffar genom att någon av fibrerna tvättas ut vilket leder till en missbalans i konstruktionen. Med hänsyn till ovan har Nordisk miljömärkning valt att justera förslaget på det sättet att rengörande egenskaper utvärderas efter ett antal tvättar som ger ett medelvärde för en godtagbar funktion motsvarande 1 årsförbrukning.

Enligt justeringen ska konsumentprodukter testas efter 10 tvättar och produkter avsedda för professionell marknad efter 50. Det är för att endast visa att städteffekten kvarstår efter denna behandling. Produkternas livslängd dvs max antal tvättar som produkten kan motstå garanteras av tillverkare och styrs av K 37 i förslaget till reviderade kriterier.

3) Totala testkostnader för det justerade förslaget ligger allt mellan 918€ upp till 2 231€ beroende av typ av produkt: konsument och proffs eller produkter som marknadsförs för specifika hygieniska förhållandena. Priserna ovan omfattar tester enligt förslaget inklusive krav K19 – K20 samt K31-K34 och är angivna per produkt. Med bakgrund av en djupare undersökning i frågan ovan har Nordisk miljömärkning på det sättet fått bekräftat att testerna för rengörande effektivitet enligt det justerade förslaget i kriterierna är möjligt att genomföra rent praktiskt och till en acceptabel testkostnad.

Utöver det för att ge en viss flexibilitet i frågan har även kapitel 2 Funktionskrav kompletterats enligt följande: Test av funktion kan utföras enligt dokumentationskrav i K 31-K34. Alternativt kan test av funktion dokumenteras enligt riktlinjer för rengöring av ytor i Tabell 521 i Byggforskserien Bygghälsa 700.209 "Principer för miljöbevisst renhold - Beste Praxis Renhold" eller SS 627801:2006 Städskvalitetssystem för fastställande och bedömning av städskvalitet"

Nordisk miljömärkning vill också påpeka att de befintliga i förslaget till reviderade kriterier möjligheterna till en selektiv testning med hänsyn till slutfunktion på produkten (tex mätning av hygieniska förhållanden och absorption), att testning av färghärdighet ska bara utföras på en nyans som förväntas att ha den lägsta

färghärdigheten bör testas samt att test för nötegenskaper kan alterantivt ersättas med tillverkarens garanti leder också till en lägre testkostnad i samband med ansökan.

4.1 4) Se svaren ovan.K1 – K48

Vad kan Svanenmärkas?

Johnsson Diversey AB

Vår första kommentar: Vi vill att Svanen helt lyfter ur kraven för redskap ur kriterierna. Rubriken för remissutkastet lyder: "Nordic Ecolabelling of Microfibre cloths and mops". Vi anser att redskap ej ska ingå i kriterierna och instämmer med Vikans synpunkter "4. Komplet set av städredskap".

- Det är viktigt att kriterierna ej begränsar att dukar och moppar enbart ska användas med vatten. I vissa fall måste de användas tillsammans med kemikalier. Mikrofiberdukar och -moppar förekommer i olika textilkombinationer som i sin tur är anpassade för olika typer av miljöer. Vissa dukar/moppar består av en kombination av mikrofiber och annan textil t.ex. fukt bärande fibrer. Denna typ av mopp, med fukt bärande fibrer, ska användas i kombination med golvrengöringsmedel. Mikrofibern bidrar i detta fall till en bättre mekanisk bearbetning av städtytan. Även städfrekvensen påverkar behovet att kombinera mikrofiber och kemikalier. Vid regelbunden städning varje dag kan det räcka med vatten. Vid mer oregelbunden städning som sker sällan är en städning med kemikalier nödvändigt. T.ex. så kräver svåra feta föroreningar en kombination av kemikalier och mekanisk bearbetning. Dock finns det moppar och dukar med dokumenterad prestanda för städning med bara vatten. Torr, fuktig och våt samt en multivariant av duk och mopp.
- En annan mycket viktig synpunkt är att det genom hela kriteriedokumentet ställs krav på diverse dokumentation/intyg som inte är relevant. Exempelvis kraven på andra material. Tittar man på städredskap (som felaktigen finns med i dessa kriterier) så är kravet på 80 % av återvunnen aluminium. Hur är det tänkt att det kravet ska kontrolleras? Dessutom är det flera områden som ställer höga krav på oss leverantörer och medför i sin tur att vi ska anlita externt laboratorium för att utföra analyser utifrån dessa krav. Trenden visar starkt på att produktioner flyttas utomlands. T.ex. Asien som tillverkare: deras metoder är ej ISO baserade utan de har sina egna inouse metoder som ej är jämförbara. Ett test som Diversey gjorde med en duk för att se om den skulle uppfylla svanens kriterier för dukar kostade till exempel oss 20.000 eur dvs nästan 200.000 sek. Eftersom vi var tvungna att kontakta externt labb för dessa tester och analyser. Detta är ohållbart för vår del för att samla in information som vi anser vara irrelevant.

Vi har tagit del av Vikans remissförslag och stödjer det till fullo, undantaget K37 (motsvarande K38). Utöver detta har vi kommentarer och synpunkter på remissversionen och dess krav enligt nedan

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Målsättningen med kriterierna är att främja de bästa mikrofiberdukarna och -mopparna på marknaden. Att städa med mikrofiberprodukter kan leda till en minskad

miljöbelastning genom att kemikalieförbruket vid användningen helst ska uteslutas. Genom kriterierna säkerställs största möjliga miljövinster i både produktions- och användningsfasen. Målet är att endast de bästa produkterna ska klara miljö- hälso- och kvalitetskraven och genom miljömärkning får de en större spridning på marknaden. Med hänsyn till att den största miljöpåverkan placerat i bruksfasen, Därför avgränsas produktgruppsdefinitionen till mikrofiberprodukter som kan användas i samband med städning bara med vatten.

Utöver det finns idag produkter på marknaden som är avsedda för städning med bara vatten. Detta kan dokumenteras genom att mikrofiberprodukter testas för rengörande egenskaper utan tillsatts av rengöringskemikalier dvs bara med vatten. Kan nyproducerad produkt att påvisa dessa egenskaper ska dessa produkter främjas på marknaden med hjälp av miljömärkningen.

Kriterierna tar ingen hänsyn till städfrekvenserna i detta fall, vilket skulle kunna göras i vårt möjliga fortsatta arbete med städssystem med förpreparerat städmaterial.

För konsumentbruk säljs mikrofibermoppen ofta tillsammans med moppskaft, moppstativ och andra fästanordningar. (behöver inte vara ihopsatta konstruktioner). Producenter av mikrofiberprodukterna önskar gärna miljömärka hela setet för att förtydliga budskap till slutanvändaren. Därför har det valts att ta fram krav på tillhörande städredskap som sådant. Annat städredskap dock inte kan miljömärkas separat i detta fall, vilket framgår tydligt av kriterierna. I samband med det öppnas det även möjligheter för sökanden att välja att miljömärka bara textilier, som slutprodukt eller välja även att ha med andra städredskap för en tydligare kommunikation mot slutkunden (speciellt berör konsument produkter).

Nordisk miljömärkning kommer att lämna ett ytterligare förtydligande i kapitel 1.3

Krav på andra material i förslaget till kriterierna av enligt följande:

Städredskap som t.ex. moppskaft, -stativ och andra fästanordningar som säljs tillsammans med moppen omfattas av kriterierna och ska uppfylla specifika krav på ingående material men endast i det fallet om man önskar att städredskap ska omfattas av licensen. Krav som ställs i detta kapitel omfattar det urval av material som används i städredskap (exkl, textilier).

Vilket betyder att kunden får välja själv om det att bara mikrofiberdukar och moppar som ska Svanenmärkas då kraven i kapitel 1.2 ska uppfyllas av sökanden. Däremot avses det att även andra tillhörande städredskap ska omfattas av licensen ska ytterligare kraven i kapitel 1.3 vara uppfyllda, se även ett förtydligande under kapitel 1 Miljökrav

Det bör också dock påpekas att dessa redskap inte kan Svanenmärkas separat, eftersom huvudsyftet med kriterierna är miljömärkning av den rengörande produkten, inte stöd- eller fästanordningar.

Pads och andra typ av mikrofibertextilier ligger under dagens definition, med hänsyn till att dessa är tvättbara, består av mikrofiber och används för rengörande ändamål.

Se även svar till Teknologisk Institut och Vikan AB

Freudenberg Household Products AB

Our strong recommendation is to have minimum microfiber proportion requirement and keep it at least in level of 50% of weight in part of product that is in direct contact with the surface.

Reason why:

- As a customer, I take it for granted if I purchase a microfiber cloth or microfiber mop that most of the product contains microfiber. It's like purchasing a cotton cloth and discover that only 10% of the product consist of cotton, We do not want to mislead the customers.
- A microfiber cleaning product with low amount of microfibre cannot have as good cleaning performance as a product with high portion of microfiber
- Proportion of microfiber does not need to be lower for ergonomic reasons (e.g. less friction). More relevant is the structure of the product and size of microfiber used in the product.
- Only products with high portion of microfiber can have an even water release out from mop. This gives the best possible ability for the product to perform in the most effective way in different cleaning methods.

The product group should not only comprise mops and cloths, but also specific pads and other textile MF products for cleaning purposes, e.g. for Ceran oven top cleaning and window cleaning.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Det är istället huvudsakligen produktens funktion, t.ex. fukt-, våt eller torrstädning som styr hur mycket och vilken typ av mikrofiber som används.

Generellt sagt är andel mikrofiber beroende av om moppen ska användas till torr, fuktig eller våt städning.

Fibrernas struktur och storlek inverkar mest på rengöringsegenskaperna

Ju finare fibrer som ingår i städredskapet, desto mindre andel mikrofiber ingår i den slutliga produkten avsedd för fuktig respektive våt städning. Det är dock inte bara finheten utan även fibrernas konstruktion (tvärsnittet) som inverkar på hur den kan samla smuts och fukt.

Tillverkare får bestämma vilken struktur och vilken typ av fiber som ska användas i en produkt med hänsyn till slutanvändning. Konstruktioner är väldigt varierande och anpassas till användning. Mikrofiber kan väl också sitta inne i konstruktionen av produkten dvs inte bara på ytan som är i direkt kontakt med ytan.

Funktionen är styrande i detta fall, och det är upp för sökanden att bevisa att produkten uppfyller krav på funktion. Enligt K 2 Information om produkten är det upp för sökanden att påvisa att produkten består av mikrofiber, produkter som inte innehåller mikrofiber ligger utanför produktgruppsdefinitionen.

Idag har Nordisk miljömärkning varken större kunskap om hur konstruktionerna ser ut och hur stor andel mikrofiber samt vilken typ av fiber som behövs för att kunna uppfylla kraven på funktion för att säkerställa att minimum gräns för andel mikrofiber i produkten fastställs samt en tydlig definition för en mikrofiberprodukt med hänsyn till % andel av mikrofiber.

Med andra ord är inte mikrofiber i sig själv som ska miljömärkas – det är dennas unika funktion. Därför ska produkten bestå av mikrofiber utan att en begränsning till % andelen i slutprodukten. Det står tydligt omskrivet att produkter som inte innehåller mikrofiber ska ligga utanför produktgruppsdefinitionen.

På bakgrund av ovanstående har Nordisk miljömärkning ändrat kravet på minimiandel mikrofiber i produkten i detta förslag till kriterierna. I stället för att ha en obligatorisk minimigräns, har ett krav på fiberblandningen i produkten i produkten, vilket

säkerställer miljövinster i produktionsfasen. Samtidigt föreslås att tillverkaren redogör vilken andel mikrofiber utgör i produkten enligt K2 Uppgifter om produkten ska leverantör/tillverkare säkerställa innehåll av mikrofiber i produkten enligt dokumentationskrav i kriterierna.

Pads och andra typ av mikrofibertextilier ligger under dagens definition, med hänsyn till att dessa är tvättbara, består av mikrofiber och används för rengörande ändamål. Se även svar till Johnsson Diversey ovan

Gipeco AB

Vad är det som säger att vatten kan hjälpa till med golvvård, detta borde också framgå på något sätt.

Det räcker inte alltid att rengöra golvet utan man behöver göra golvvård för att förlänga livslängden på golvet, detta måste vara av miljöintresse...

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Kriterierna tar ingen hänsyn till städfrekvenserna och renodlad golvvård (gäller användning av golvvårdsprodukter) i detta fall, vilket skulle kunna göras i vårt möjligt fortsatta arbete med städssystem med förpreparerat städmaterial

Enligt kapitel Miljömärkning av förpreparerade städredskap/städssystem i bakgrundsdokumentet har det övervägs även möjligheterna att miljömärka förpreparerade städredskap (t.ex. moppar som är förfuktade med rengörings- och golvvårdsmedel). Kriterierna för mikrofiberprodukter kommer senare om möjligt att utvidgas med dylika produkter.

MTT/ Eija Pesonen-Leinonen (har arbetat som en forskare på universitet

In texts: English: "...for dry, damp and/or wet cleaning..." → Finnish: "...kuivaan, nihkeään tai kosteaan siivoukseen..."

Comment: "wet" is commonly translated into "märkä" and accordingly "moist" → "kosteä", "damp" → "nihkeä" and "dry" → "kuiva" in the texts of cleaning.

Proposition: Terminology of cleaning utensils should be in accordance with "cleaning vocabulary" (Siivoussanasto SFS 4619) e.g. "cloth" in Finnish is "pyyhe"

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Kompletteras av Finland

Kraven

Allmänna synpunkter

SPT:

Produkternes anvendelse

I takt med at udbredelsen af mikrofiberprodukter øges, er det vigtigt at være opmærksom på at produktionen af produkterne skal sammenholdes med den praktiske anvendelse. Således er langt de største miljøpåvirkninger placeret i brugsfasen, hvilket

betyder, at et specifikt produkts miljøprofil er afgørende for hvor produktet anvendes og hvordan det anvendes.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning instämmer med att det är viktigt att ta hänsyn båda till produktions- och användningsfaserna. Belastning i produktionsfasen minskas om produkten upprätthåller sin funktion under en längre förbrukningstid och en lägre resursförbrukning. Därför ställs det bland annat krav på att städeffekten kvarstår efter en behandling motsvarande minst 1 årsförbrukning. Samtidigt ska det tydligt framgå att kravet på produktens livslängd är längre vilket måste vara garanterad av tillverkaren. Utöver ska produkten kunna bevisa den höga städeffekten utan tillämpning av rengöringsmedel.

SPT (fortsättning)

Dermed er de forhold som produkterne anvendes under, vidt forskellige fra sted til sted, hvilket på den ene side stiller forskellige krav til produkternes kvalitet og materialesammensætning. På den anden side betyder det også at de vilkår som der skal gøres rent under, adskiller sig fra en anvendelse i professionel regi og anvendelsen i en privat husholdning. I den sammenhæng er det foreningens opfattelse, at disse to anvendelsesområder ikke kan sammenlignes og at der derfor bør laves særskilte kriterier for de to områder.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning instämmer att betingelsen skiljer sig åt mellan konsument och produkter för professionell användning, därför kraven har anpassats efter typ av produkter i detta förslag till kriterierna.

Nordisk miljömärkning kan även komma att överväga möjligheter att ta fram separata kriterier för konsumenter och professionella användare i samband med fortsatt arbete med kriterierna.

SPT (fortsättning)

Endvidere er det foreningens opfattelse at mikrofiberklude i dag repræsenterer en yderst begrænset omsætning og at stykprisen for en mikrofiberklud ikke kan bære de omkostninger der er forbundet med at ansøge om og opretholde en Svanemærkelicens. Således bør disse ligeledes tages ud af kriteriedokumentet.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning anser att det ska finnas möjlighet att kunna miljömärka sina dukar om intresset finns hos sökanden.

Därutöver kan licensinnehavare ha olika produkter/handelsnamn, båda moppar och dukar under samma licens, vilket leder till at kostnaden i samband med ansökan fördelas på flera produkter. Se även svar till Teknologisk Institutt ovan.

SPT (fortsättning)

Disse to forhold taget i betragtning bevirker at kommentarerne i nedenstående, udelukkende vil omhandle professionel anvendelse af mikrofiber mopper.

De generelle kommentarer

Som beskrevet ovenfor adskiller den professionelle anvendelse sig på flere områder fra den private anvendelse. Det betyder også at de arbejdsrutiner som forbundet med at anvende mopperne er forskellige, idet der stilles andre krav til hygiejne,

vaskecyklusser, friktion, fremførere, skafter, lommer og velcro. Det betyder også, at det ikke er tilstrækkeligt at moppen, skaftet og fremføreren kan Svanemærkes som et samlet system, men at det bør være muligt at få Svanemærket de tre dele separat. Dette skyldes at skaft og fremfører ofte anvendes til flere forskellige moppetyper på en arbejdsdag samtidig med, at skaftet og fremføreren ofte holder længere end selve moppehovedet.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Här ställs det livslängd hos andra städredskap mot livslängd hos textilier.

Nordisk miljömärkning är medveten om att livslängden på andra städredskap kan vara längre än textilier och att också dessa säljs separat. Men med hänsyn till att den största miljöpåverkan ligger i bruksfasen dvs vid städning vilken styrs mest av och typ av textilier och deras funktion i slutprodukten är huvudsyfte med kriterier att miljömärka den välfungerande rengörande produkter, inte stöd- eller fastanordningar. Därför dessa städredskap inte kan Svanemärkas separat. För konsumentbruk säljs mikrofibermoppen dock ofta tillsammans med moppskaft, moppstativ och andra fästordningar. Producenter av mikrofiberprodukterna till konsument önskar gärna miljömärka hela setet. Då kriterierna omfattar både konsument- och professionella produkter är det vid revideringen öppnats för denna möjlighet genom att ställa specifika materialkrav för fästordningar och andra delar.

SPT (fortsättning)

På trods af at mikrofibermopper kan anvendes på en lang række overflader er der samtidig overflader som disse produkttyper ikke egner sig til. Således er mikrofibermopper uegnet til pleje og vedligehold af linoleumsgulve, da vedligehold af disse gulve forudsætter tilsætningen af plejemidler til vaskevandet. Tilsætning af plejemidler til vaskevandet nedsætter effekten af mikrofibermoppen i en sådan grad at moppen kan sammenlignes med en traditionel moppe. Undlades det at tilsætte plejemidler til vaskevandet vil det på sigt betyde at gulvet udtørres, hvilket igen betyder at en omfattende genoprettelse af gulvet er nødvendig. En sådan genoprettelse er ensbetydende med at der skal anvendes adskillige kemikalier, hvilket ikke er i overensstemmelse med filosofien bag Svanemærket. Foreningen vil derfor opfordre til at der tydeligt gøres opmærksom på, hvilke underlag moppen kan anvendes til og at mikrofibermopper generelt er uegnet til vedligehold af linoleumsgulve (jf. også K36 (motsvarande K37) samt bilag 5).

Svar från Nordisk miljömärkning:

Kan linoliumsgulve ikke nøjes med en mindre frekvent gulvpleje med plejemidler end pleje med daglig gulvvask.

SPT (fortsättning)

I baggrundsdokumentets afsnit ”Hur tilverkas mikrofiber” beskrives at mikrofiber typisk består af polyester og polyamid. Det skal dog bemærkes at mikrofibermopper fremstillet af ren polyester er lige så effektive som ovenstående materialesammensætning og at de tilmed er mere holdbare end produkter fremstillet af blandingsfibre. Samtidig skal det bemærkes at kemofibre ligeledes kan anvendes til fremstilling af mikrofibertråde. Set ud fra et miljøperspektiv må produkter med færrest mulige kompositter udgøre den mindste påvirkning for miljøet både hvad angår produktionen og bortskaffelsen.

I produktionen betyder färre materialer i produkterna, färre produktionsomställningar och derigennem mindre spild og derfor også reduceret CO₂-udledninger. I bortskaffelsesfasen betyder produkter med færre kompositter at produkterne har nemmere ved at indgå i en genanvendelsescyklus og derfor også at det samlede ressourcetræk minimeres. Foreningen skal på denne baggrund opfordre til at der i kriterierne laves et mål for produktets samlede miljøpåvirkning således at producenter der f.eks. anvender et begrænset antal fibertyper bliver belønnet på baggrund af den reducerede CO₂-udledning, reduceret ressourcetræk, øget genanvendelse mv.”

Svar från Nordisk miljömärkning:

Det används olika typer av syntet fiber i samband med tillverkning av mikrofiber, så som polypropylen, polyester och blandningar av olika fibrer (polyamid och polyester). Det kan väl instämma att mikrofiber av polyester har lika goda egenskaper som blandning av fibrer. **De krav som ställs på syntet fiber berör alla typer av fibrer, dvs mikrofiber och vanlig dvs grövre fibrer, som inte definieras som mikrofiber men finns med i slutprodukten för att upprätthålla en viss funktion.**

Samtidigt Nordisk miljömärkning vill premiera användning av miljömärkta textilier i produktionen av Svanenmärkta mikrofiberdukar och –moppar.

Därför har kraven på textilier, K4-K16 och K18-K20, i detta kriteriedokument harmoniserats med Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4. De kriterierna bygger på KOMMISSIONENS BESLUT av den 15 maj 2002 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till textilprodukter och ändring av beslut 1999/178/ EG.

Enligt båda märkningarna granskas produkterna ur ett livscykelperspektiv, från råvara till avfall vilket betyder att man redan har tagit hänsyn till de viktigaste miljöaspekterna båda i produktionsfasen, vilket är av en stor betydelse i kriteriearbetet. Genom att ställa något högre krav på ingående råvara finns det risk att utesluta tillämpning av redan miljömärkta textilier i samband med tillverkning av mikrofiber städmaterial, dvs att **krav på textilier i detta kriteriedokument ska inte vara högre än krav på redan existerande miljömärkta textilier.**

Men Nordisk Miljömärkning vill ändå tacka för input i frågan och kommer att ta en ny ställning i frågan i samband med nästa revidering av kriterierna.

Delvisst har hänsyn till antal av olika material i konstruktionen indirekt tagits av Nordisk miljömärkning och styrts genom krav på absorption, se flera detaljer i bakgrundsdokumentet.

Se även svar till LOCON ApS nedan.

LOCON ApS:

Indledningsvis skal vi oplyse, at vi er hovedanpartshaver i tekstilfabrikken HILLCON GmbH i Tyskland. HILLCON GmbH fremstiller mopper til professionel rengøring og anvender europæiske råvarer. Det gælder både mikrofibermopper og traditionelle fladmopper.

Vi skal gøre Dem opmærksom på, at det professionelle marked adskiller sig fra konsument-markedet ved, at man af flere årsager ikke binder sig til at købe mopper, skafter og fremførere fra en og samme leverandør.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning är medveten om att konsument produkter skiljer sig åt från de professionella, även när det gäller val av städredskap och leverantörer.

Se även svar till Johnson Diversey och SPT ovan

LOCON ApS (fortsättning)

Mikrofibermopper:

Ved ændring af kriterier bør man også være opmærksom de andre dele af en moppe end den aktive del, altså eventuelt bæremateriale, det kan være lommer, ”welcro” og lign. Nogle mopper er fremstillet med et indlæg af et sugende materiale, der både afstiver moppen og kompenserer på mikrofibers vandsugende evner, idet der næsten udelukkende bliver anvendt syntetiske fibre af polyester og nylon.

Der findes andre løsninger til at kompensere for de vandsugende egenskaber og anvender man polyester mikrofiber, altså udelukker polyamid, får mopperne en langt længere levetid.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning är medveten om att olika lösningar när det gäller val av material och konstruktioner finns tillgängliga på marknaden för att tex förbättra egenskaper hos slutprodukten vid den rekommenderade användningen.

Därför ställer Nordisk miljömärkning krav på absorption i detta förslag om produkter marknadsförs för användning där ställs det krav på en hög absorption.

För att säkra att absorptionsegenskaper hos slutprodukten styrs mest av mikrofiber ska denna test utföras på nyproducerad mikrofibertextil, och inte på den slutliga produkten, där andra sugande material, som redan nämnt ovan kan förekomma. Detta är för att säkra det max bidraget från mikrofibers egenskaper till den totala absorptionsförmåga hos slutprodukten där det ställs krav samt att ta hänsyn till resursinsatser vid fiberproduktion: färre typer av fibrer-lägre resursåtgång vid tillverkning samt sluthantering av förbrukade produkter: färre typer av fiber- högre återvinningspotential hos den slutliga produkten

LOCON ApS (fortsättning)

Mikrofibermopper til professionel rengøring i Danmark kulminerede omkring århundrede skiftet, der findes mange linoleumsoverflader og den manglende tilsætning af vaskeplejemidler efterlod mange udtørrede gulvoverflader.

Et krav til et moppeprodukt af mikrofiber bør være, at det kan benyttes som tørmpoppe, fugtig moppe og som våd moppe.

Ergonomien spiller en stor rolle i den professionelle rengøring. Mikrofibermopper kan være svære at trække på gulvoverflader.

Mikrofibermoppen skal uden besvær kunne monteres på og aftages fremføreren.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan och är medveten om att ergonomi spelar en viktig roll i den professionella rengöringen. Efter en djupare insyn i frågan och med hänsyn till att kraven som ställs på andra städredskap i detta förslag till kriterierna är mest relaterade till konsument produkter och att ergonomiska aspekter beaktar flera områden och går ut även på konstruktionsutformning av städredskap såsom skaft, stativ osv samt att styrbarheten är relativt låg har Nordisk miljömärkning valt att ta bort i detta förslag till kriterierna efter en ytterligare fördjupning i frågan

Utöver det är för seriösa företag i branschen det en självklarhet att arbeta med att utveckla produkter och system som uppfyller alla kraven samt att utbilda användare om skonsamma arbetsmetoder. Hur dessa krav ska kunna sammanföras samman på ett förnuftigt sätt är dock en mycket svår fråga, men Nordisk miljömärkning kan komma formodligen att kunna beakta dessa vid eventuellt fortsatta arbetet med städsystem

M

LOCON ApS (fortsättning) Sidst men ikke mindst er det vigtigt af hensyn til udledning af vaskevand, at mopperne fylder mindst mulig i vaskemaskinen.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan och kommer använda dessa synpunkter i eventuellt fortsatta arbete med städsystem.

LOCON ApS (fortsättning)

Mikrofiberklude:

Mikrofiberklude handles i dag til langt under kr. 5,00. Traditionelle filtklude er på grund af den lave prise blevet byttet ud med mikrofiberklude og de anvendes ikke længere efter hensigten, det er derfor ikke interessant at betale for miljømærkning af mikrofiberklude.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning anser att det ska finnas möjlighet att kunna miljömärka sina dukar om intresset finns hos sökanden. Se även svar till SPT och Teknologisk Institutt ovan.

Lilleborg

Begge steder står det at dette er produkter som skal benyttes ”uten bruk av rengjøringskjemikalier”. Alle materialer og smuss krever rengjøringskjemikalier for å bli tilstrekkelig rene. Det er en myte i markedet om at mikrofiber gjør bruken av rengjøringsmidler overflødig. Selv mikrofiberkluter trenger en komponent som kan senke overflatespenningen. Dette kan ikke mikrofiber gjøre. Vi ønsker derfor at dette endres til: ”ved redusert bruk av rengjøringskjemikalier”.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Her er meningen i bransjen delte. Andre mener at det er en av mikrofibernes fordeler; å bryte overflatespenningen.

Det den splittade yta, som är en betydligt större yta hos mikrofiber bidrar till att ytspänningen fördelas över betydligt större yta och minskar på så sätt.

Se även svar till Johnsson Diversey AB ovan.

1.1 Produktinformation

K2 Uppgifter om produkten

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk Miljömärkning

Nordisk Miljömärkning tackar för ställning i frågan.

1.2 Krav på textilier

K3 Textilier märkta med Svanen eller EU Ecolabel

Vikan AB

OK.

Svar från Nordisk Miljömärkning

Nordisk Miljömärkning tackar för ställning i denna fråga

1.2.1 Krav på textilfibrer

KLIF

Under pkt 1.2.1 er det förbud mot visse tungmetaller i visse polymertyper som antimon i polyester eller blybasert pigment i polypropylen.

Det burde være et generelt förbud mot visse tungmetaller i alle polymer- eller plasttyper, enten de forekommer som pigment, stabilisator, katalysator eller annet. Mest aktuelt er vel kadmium, bly og seksverdig krom.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Vi setter i denne omgang fokus på det som erfaringsmessig er mest miljøbelastende (??? Stemmer dette?? Arne)

Nordisk miljömärkning vill premiera användning av miljömärkta textilier i produktionen av Svanenmärkta mikrofiberdukar och –moppar.

Därför har kraven på textilier, K4-K16 och K18-K20, i detta kriteriedokument harmoniserats med Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4. De kriterierna bygger på KOMMISSIONENS BESLUT av den 15 maj 2002 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till textilprodukter och ändring av beslut 1999/178/ EG.

Enligt båda märkningarna granskas produkterna ur ett livscykelperspektiv, från råvara till avfall vilket betyder att man redan har tagit hänsyn till de viktigaste miljöaspekterna båda i produktionsfasen, vilket är av en stor betydelse i kriteriearbetet. Genom att ställa något högre krav på ingående råvara finns det risk att utesluta tillämpning av redan miljömärkta textilier i samband med tillverkning av mikrofiber städmaterial, dvs att **krav på textilier i detta kriteriedokument ska inte vara högre än krav på redan existerande miljömärkta textilier.**

Men Nordisk Miljömärkning vill ändå tacka för input i frågan och kommer att ta en ny ställning i frågan i samband med nästa revidering av kriterierna.

K4 Andel fiber i produkten

Vikan AB

Bör innefatta även andra recirkulerade fibrer (från t.ex. insamlat förpackningsmaterial och PET-flaskor) för att vara relevant i en bransch med fokus på hygien och effektivitet. Det är svårt att kunna använda avfall i en produkt som innefattar krav på reduktion av smuts och bakterier.

Svar från Nordisk Miljömärkning

Omformulering enligt följande:

Med återvunna fibrer avses i detta sammanhang endast fibrer av spillmaterial från textil- och konfek-tionsindustrin eller från avfall (textilier eller liknande) samt varor från post-konsumtionsledet, d.v.s. varor som har använts i konsumtionsledet och sedan samlats in.

Återvunnen fiber förekommer i sådan typ av produkter

SPT:

Muligheden for at kunne anvende genbrugsfibre skal selvfølgelig være tilstede, men dette er ikke ensbetydende med at indsamlingen og forarbejdningen af genbrugsfibre er mindre ressourcekrævende end det ressourcetræk der forekommer ved produktion af nye fibre. Foreningen finder det derfor diskriminerende at der skal laves opgørelser over de gennemsnitlige CO₂-udledninger når der anvendes jomfrueligt plastmateriale, mens dette ikke skal gøres når der anvendes genbrugsmateriale. På denne måde tages der ikke højde for at transport i særlig grad bidrager til CO₂-udledningerne og at transport af genbrugsmaterialer ofte foregår over store afstande. En simpel model til beregning af CO₂ -udledninger ved

Godstransport kan findes på Transportministeriets hjemmeside her: <http://www.trm.dk/sw259419.asp>.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Der er ikke stillet krav om opgørelser af gennemsnitlige CO₂-udledninger for produktion af jomfrueligt materiale, men derimod til lattergas (N₂O), flygtige org. forbindelser (VOC) og svovlforbindelser K6, K7 og K8 (motsvarande K7, K8 och K9). Emissioner fra transporter er generelt ikke medtaget i disse kriterier hverken for jomfruelige eller genbrugsmaterialer.

Nordisk miljömärkning vill premiera användning av miljömärkta textilier i produktionen av Svanenmärkta mikrofiberdukar och –moppar.

Därför har kraven på textilier, K4-K16 och K18-K20, i detta kriteriedokument harmoniserats med Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4. De kriterierna bygger på KOMMISSIONENS BESLUT av den 15 maj 2002 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till textilprodukter och ändring av beslut 1999/178/ EG.

Enligt båda märkningarna granskas produkterna ur ett livscykelerspektiv, från råvara till avfall vilket betyder att man redan har tagit hänsyn till de viktigaste miljöaspekterna båda i produktionsfasen, vilket är av en stor betydelse i kriteriearbetet. Genom att ställa något högre krav på ingående råvara finns det risk att utesluta tillämpning av redan miljömärkta textilier i samband med tillverkning av mikrofiber städmaterial, dvs att **krav på textilier i detta kriteriedokument ska inte vara högre än krav på redan existerande miljömärkta textilier.**

Men Nordisk Miljömärkning vill ändå tacka för input i frågan och kommer att ta en ny ställning i frågan i samband med nästa revidering av kriterierna.

Lilleborg

Gjenvinning av materialer en et godt miljøtiltak. Samtidig er det et spørsmål om hvor mye energi som faktisk brukes for å gjenvinne materialet. I noen prosesser vil det være mer energikrevende å gjenvinne materialet enn å benytte det gamle brukte materialet til å utvinne energi. Jeg kjenner ikke i detalj gjenvinning av tekstilfibrer, men er dette gjennomtenkt og vurdert før dette kravet stilles?

Det virker som om det ikke stilles krav til å dokumentere fibermaterialet bare dersom det ikke er gjenvunnet. I bilag 3, avsnitt 2 som er det skjemaet som skal fylles ut inngår det informasjon som er viktig og god også for produkter som er resirkulerte.

Forslag til endring: Vurdere viktigheten av resirkulert materiale. Endre punkt K3 (motsvarande K4) til å gjelde alle, også resirkulert materiale.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Miljømerking ønsker generelt å bidra til resirkulering av materialer. I den sammenheng stilles det mindre omfattende krav til slikt materiale – selv om vi ser at Se även svar till KLIF och SPT ovan (1.2.1 Krav på tekstilfibrer)

KLIF

Minst 80 viktprocent av alla fibrer i produkten måste antingen uppfylla motsvarande eventuella fiberspecifika krav eller komma från återvunnet material. Med återvunna fibrer avses i detta sammanhang endast fibrer av spillmaterial från textil- och konfektionsindustrin eller från avfall (textilier eller liknande). Om produkten innehåller mindre än 5 % av en viss fibertyp i förhållande till textilfibrernas totala vikt behöver de krav som fastställs i kapitel 1.2.1 inte uppfyllas. De behöver heller inte uppfyllas om fibrerna kommer från återvunnet material.

Setningen "Om produkten innehåller mindre än 5 % av en viss fibertyp i förhållande till textilfibrernas totala vikt behöver de krav som fastställs i kapitel 1.2.1 inte uppfyllas"er flertydig. Det burde tillföyes "för den aktuella fibertyp".

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Dette vil tydeliggjøres.

Nordisk Miljömärkning ska tydliga texten enligt följande:Om produkten innehåller mindre än 5 % av en viss fibertyp i förhållande till textilfibrernas totala vikt behöver de krav som fastställs i kapitel 1.2.1 inte uppfyllas för den aktuella fibertyp

K5 Bomull och andra naturliga fröfibrer av cellulosa

Vikan AB

Ingen kommentar då vi inte ser ett behov av bomull i denna typ av produkt.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Produkter innehållande bomull förekommer på marknaden dock i en mindre omfattning än andra fibrer som dessa kriterier täcker. Därför är det viktigt att ställa krav på denna typ av fiber.

JohnssonDiversey

Bomull och andra naturliga fröfibrer av cellulosa

...dokumentation som visar vilka odlare som har producerat minst 75% av den bomull som används i slutprodukten,...". Vi ser inget behov av bomull i denna produkt och har ingen förståelse till att detta finns med överhuvudtaget. Kravet bör tas bort ur kriterierna.

Svar från Nordisk Miljömärkning

Produkter innehållande bomull förekommer på marknaden därför är det viktigt att ställa krav på denna typ av fiber i mikrofiberprodukter.

Lilleborg

Det kreves at bomullen ikke skal inneholde mindre enn 0,05 ppm av ulike komponenter. Dokumentasjonen for dette trenger ikke være tilstede dersom det benyttes mer enn 50% økologisk bomull. Det antas at kjemikaliene som er listet i tabell 1 er sprøytemidler, og i så måte ikke vil inngå i en økologisk produksjon. På en annen stiller økologisk landbruk et helt annet krav til mengde jordbruksareal som må benyttes for å dyrke samme mengde bomull. Er det bærekraftig at man oppfordrer til at større del av verdens produksjon av bomull skal foregå økologisk?

Forslag til endring: La punktet stå, men stryke punktet om bruk av økologisk bomull. De som vil bruke økologisk bomull kan da automatisk utelukke disse problemene og dokumentasjonen. Slik at det ikke oppfordres til økt bruk av økologisk bomull.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Vi ser dilemmaet med jordbruksareal – men på bakgrunn av den ustrakte bruk av sterkt helse-/miljø-skadelige sprøytemidler i blant annet India – ønsker vi at mest mulig jordbruksareal også i fremtiden skal være tilgjengelige, og ikke blitt forgiftet. Det gjøres ved å fremme økologisk jordbruk.

K5-16 (motsvarande K6-K17)

Johnsson Diversey

Redogörelser och analysrapporter

Kravet att skicka med "Redogörelse från leverantör" alternativt "Analysrapport" bör tas bort.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Det är ett dokumentationskrav, däbland annat till Bilagan

K6 Polyamid

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

We are wondering how this should be tested and controlled in the production. Please specify testing process. Otherwise this criteria is not valid.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Formuleringen i förslaget är harmoniserad med dagens kravformulering i Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4, men kan ytterligare förtydligas enligt följande:

Utsläppstalen ska uttryckas som årsmedelvärde baserat på kartläggning av utsläppen genom representativa provtagningar, mätningar och beräkningar.

ISO 11564:1998 Stationary source emissions -- Determination of the mass concentration of nitrogen oxides -- Naphthylethylenediamine photometric method eller motsvarande

Vikan AB

Kontrolleras med våra leverantörer men är troligtvis inte begränsande för vår utveckling. Till skillnad från de flesta andra aktörer vet vi vem som tillverkar fibrerna.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

Lilleborg

Dette punktet krever for alle firma som ikke produserer tekstilene selv, at man går gjennom minst to ledd i verdikjeden for å få informasjonen. Det er mye av produksjonen av alle typer fibrer og tekstiler som foregår i Asia, hvor denne informasjonen ikke er tilgjengelig. Det er en god tanke, men vanskelig å gjennomføre.
Forslag til endring: Kutte ut dette punktet.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning vill premiera användning av miljömärkta textilier i produktionen av Svanenmärkta mikrofiberdukar och –moppar.
Därför har kraven på textilier, K4-K16 och K18-K20, i detta kriteriedokument harmoniserats med Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4. De kriterierna bygger på KOMMISSIONENS BESLUT av den 15 maj 2002 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till textilprodukter och ändring av beslut 1999/178/ EG.
Enligt båda märkningarna granskas produkterna ur ett livscykelperspektiv, från råvara till avfall vilket betyder att man redan har tagit hänsyn till de viktigaste miljöaspekterna båda i produktionsfasen, vilket är av en stor betydelse i kriteriearbetet. Genom att ställa något högre krav på ingående råvara finns det risk att utesluta tillämpning av redan miljömärkta textilier i samband med tillverkning av mikrofiber städmaterial, dvs att **krav på textilier i detta kriteriedokument ska inte vara högre än krav på redan existerande miljömärka textilier.**
Men Nordisk Miljömärkning vill ändå tacka för input i frågan och kommer att ta en ny ställning i frågan i samband med nästa revidering av kriterierna.

7 Polyester

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

We are wondering how this should be tested and controlled in the production. Please specify testing process and at what point in the production this test should be performed. Otherwise this criteria is not valid and it is better that the product is tested for VOC.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Formuleringen i förslaget är harmoniserad med dagens kravformulering i Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4 Kravet ska dokumenteras enligt bilaga 3, intyg 4 alternativt en analysrapport som visar att produkten uppfyller detta krav, men kan förtydligas ytterligare enligt nedan:

a) Testmetod: Direkt bestämning (med AAS-metod eller motsvarande metod)

b)enligt Testmetod: EPA Stationary Source Sampling Methods, 25A eller motsvarande.

Vikan AB

Kontrolleras med våra leverantörer men är troligtvis inte begränsande för vår utveckling. Till skillnad från de flesta andra aktörer vet vi vem som tillverkar fibrerna.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

Lilleborg

Samme kommentar til denne som K5 (motsvarande K6). Det er mange leverandører som vil ha problemer med å fremskaffe denne informasjonen. Forslag til endring:
Kutte ut dette punktet.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se over

K8 Polypropylen

Vikan AB

Är inte relevant för våra produkter.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i denna fråga och väljer att behålla krav på polypropylen pga denna typ av fiber är en av de förekommande fibrerna i samband med tillverkning av mikrofiberprodukter och används av andra leverantörer.

K9 Viskos

Vikan AB

Viskos som vi använder idag tillverkas till garn av leverantörer i flera led och får utredas eller helt enkelt uteslutas om det inte går att kontrollera.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för svaret i denna fråga och väljer att behålla krav på viskos pga viskos är en av de mest förekommande fibrer i samband med tillverkning av mikrofiberprodukter och används av andra leverantörer.

Formuleringen i förslaget är harmoniserad med dagens kravformulering i Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4. men kan förtydligas ytterligare enligt följande:

b)Utsläpp av zink till vatten beräknas som årsmedelvärde och baseras på minst ett representativt dygnsamlingsprov per vecka, om inte annat beräkningssätt krävs i villkoren för myndigheternas utsläppstillstånd.

Provet på spillvattnet skall tas under den aktiva produktionstiden på dygnet. Det skall därför bifogas en beskrivning om hur och när provet har tagits, så att det framgår att provet representerar ett genomsnitt för ett produktionsdygn.

Proven skall tas och analyseras minst en gång/vecka på skiftande dagar och tidpunkter.

Data skall föreligga i denna form minst två månader, utifrån ett årsgenomsnitt kan beräknas, innan ansökan kan godkännas.

Miljömärkningsorganisationen kan godkänna avvikelser i provtagningsmetodiken ovan om annan tidigare provtagningsrutin har krävts av myndigheterna eller visar motsvarande datasäkerhet.

Analys av zinkhalten i avloppsvatten:

Vattenundersökningar - Uppslutning för bestämning av utvalda grundelement i vatten - Del 1: Uppslutning med kungsvatten (ISO 15587-1:2002)

eller motsvarande när sådan föreligger. Analysen kan ske regelbundet med fotometrisk eller liknande metod under förutsättning att analysresultaten regelbundet kontrolleras och stämmer överens med analysmetoderna ovan.

c) Luftutsläpp av svavel, S ska mätas vid samtliga utsläppsställen.

Mätfrekvens

Utsläppstalen ska uttryckas som årsmedelvärde baserat på kartläggning av utsläppen genom representativa provtagningar, mätningar och beräkningar.

SS-ISO 7935, Utsläpp till luft - Bestämning av halten svaveldioxid - Prestandakrav för automatiska mätsystem: 1993 eller motsvarande

ISO 7934 Stationary source emissions -- Determination of the mass concentration of sulfur dioxide -- Hydrogen peroxide/barium perchlorate/Thorin method

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Test för att bestämma svaveldioxid:

ISO 7934 Stationary source emissions. Determination of the mass concentration of sulphur dioxide. Hydrogen peroxide/barium perchlorate/thorin method (svavelutsläpp, manuell mätning).

ISO 7935 Stationary source emissions. Determination of the mass concentration of sulphur dioxide. Performance characteristics of automated measuring methods (svavelutsläpp, automatisk mätning).

Lilleborg

a) I utgangspunktet et godt poeng, men så et så spesifikk krav til testmetode er kostnadsdrivende.

b) og c) Samme kommentar som til K5 (motsvarande K6). Forslag til endring: Kutte ut dette punktet.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se over

1.2.2 Krav på processer och kemikalier

K10 Formaldehyd

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan

K11 Biocider och biostatiska produkter

Vikan AB

Biocider och biostatiska produkter som inte avges är ett diffust begrepp. Vissa hävdar att silverjoner inte avges vid användning, är de då tillåtna fast de migrerar ut i tvättprocessen eller hamnar i avloppet vid tillverkning? Detta krav måste göras tydligare.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Avgränsning enligt KOMMISSIONENS BESLUT

av den 9 juli 2009 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till textilprodukter

[delgivet med nr K(2009) 4595]

(Text av betydelse för EES)

(2009/567/EG) till följande formulering:

Omformulering enligt följande:

Klorfenoler (deras salter och estrar), PCB och organiska tennföreningar får inte användas under transport eller lagring av produkter och halvfabrikat.

K12 Föroreningar i färgämnen

Vikan AB

Vad som är förorening eller inte? På varuinformation särskiljer man knappast detta. Om någon ska kunna intyga detta så får det vara färgstoffleverantörerna. Detta krav kan leda till oseriösa intyg.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Omformulering av dokumentationskrav enligt följande (gäller även K13-K15):

Redogörelse från kemikalieproducent enligt ibilaga 3 intyg 2.

K13 Azofärgämnen

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan

K14 Färgämnen som är cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan

K15 Potentiellt sensibiliserande färgämnen

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

K16 Hjälpkemikalier

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan

K17 Tillsats av nanopartiklar

Weber & Leucht GmbH

As far as the tests for noxious substances are concerned, we realized that you exclude the usage of nanoparticle-based additives < 100nm as application in the last production stage. However, the test methods are able to detect existing nanoparticles with the help of scanning electron microscopes. It may only be hard to show whether a fibre already contains nanoparticles as a raw material (as with titanium dioxide if used as a matting for polyester fibres) or whether products able to migrate into the fibre's core were applied later on.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Kraven gäller endast våtprocesser i tillverkningen av allt textilmaterial som ingår i mikrofiberprodukter (exklusive tillverkning av fibrer).

Omformulering enligt följande: Nanometaller, nanocarbonföreningar och/eller nanofluorföreningar får inte aktivt tillsättas till kemiska produkter, Nanometaller, nanocarbonföreningar och/eller nanofluorföreningar får tillsättas om det finns dokumentation som styrker att användningen inte kommer att medföra miljö- eller hälsoproblem.

Nanopartiklar definieras som mikroskopiska partiklar med dimensioner mindre än 100 nm. Nanometaller är till exempel nanosilver, nanoguld och nanokoppar. Spår av partiklar i nanostorlek, som inte har tillförts för att uppnå en specifik funktion i produkten, omfattas inte av kravet.

Vikan AB

Viktigt att inte blanda ihop nanodefinition med superultra! Annars ok med avseende på metall, klor och flor.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

Det är ju frågan om diameter och en viktenhet i sig själva.

SPT:

Tilsætningen af nanopartikler til mikrofibermopper vil fremover få større og større betydning, i kraft af at disse materialer er medvirkende til at højne den generelle hygiejne samtidig med, at vaskefrekvensen sænkes og derigennem forlænger moppens levetid. Tilsætningen af nanomaterialer har på denne måde en direkte effekt på sundheden samtidig med at den samlede miljøpåvirkning sænkes. Derfor har flere producenter af mikrofiberprodukter til professionel anvendelse allerede i dag sølvtråde i deres produkter og det er foreningens opfattelse at dette kun bliver mere udbredt fremover. På linje med forskellige former for kemikalier vil det i sidste ende være producenten der er ansvarlig for at risikovurdere produkterne og derigennem at garantere at produkterne er sikre at anvende. Det er derfor foreningens opfattelse at det bør være tilladt at anvende nanomaterialer i mikrofiberprodukter, men at kriterierne for anvendelse af nanomaterialer samtidig bør følge anbefalingerne fra EU's videnskabelige Komite, således at ny viden kan inddrages hurtigst muligt.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Se svar till Weber & Leucht GmbH ovan

DN:

DN godkender forslaget – og specielt bemærker jeg med glæde, at man i ”K16 tilsætning af nanopartikler” udelukker disse. Det synes jeg, er en god linje, som bør gælde alle kriteriesæt indtil der er styr på, hvilke effekter nanomaterialer har.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Tak for kommentaren

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

Lilleborg

Inntil KLIF har utredet om spesielt nanosølv er en potensiell kilde til uønskede virkninger i miljøet er dette et viktig poeng.

Forklaringen til nanopartikler kan forenkles til ”(størrelse <100 nm)” og trenger ikke begrenses til metall-, kol- og/eller fluorforeninger. Det viktigste er at de ikke har noen kjente eller potensielle negative helse- og miljøeffekter i hele verdikjeden. Om dette kan bevises gjennom uavhengig forskning kan dette være et krav.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Takk for innspill.

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan

Se även svar till Weber & Leucht GmbH ovan

K 18 Avloppsvatten från våtprocesser

Klimabolaget AB

Är ISO 6060 en internationell standard enligt vilken man själv kan dokumentera och analysera? Kan fabriken själv utfärda intyget?

Svar från Nordisk miljömärkning:

Enligt Bilaga 1, kapitel 2 1 Krav till analyslaboratoriet i kriterierna:

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium (GLP = Good laboratory practice)*.

*GLP är ett kvalitetssystem med organisationsprocesser och villkor med hjälp av vilket forskare planerar, genomför, övervakar, registrerar, arkiverar och rapporterar icke-kliniska hälso-, säkerhets- och miljöstudier.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om

myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om

producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om

producenten kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens eget laboratorium samt att producenten tar prover enligt en fastlagd provtagningsplan.

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

We are wondering how this should be tested and controlled in the production. Please specify testing process and what kind of documentation is needed.

Svar från Nordiska Miljömärkning:

a) Den kemiska syreförbrukningen beräknat som ett årsmedelvärde i avloppsvattnet från våtprocessen som släpps ut i naturen efter rening (oavsett om det sker på plats eller utanför anläggningen)

b) Om spillvattnet renas på plats och släpps ut direkt i ytvattnet ska det också ha ett pH-värde på 6-9 (om inte pH-värdet i recipienten är högre eller lägre) och en temperatur under 40°C (om inte temperaturen i recipienten är högre).

a) och b) Redogörelse från leverantör av textilmaterial innehållande dokumentation och analysrapport enligt *ISO 6060*, Water quality -- Determination of the chemical oxygen demand: 1989 som visar att produkten uppfyller detta krav samt ett intyg om överensstämmelse.

Formuleringen i förslaget är harmoniserad med dagens kravformulering i Svanens kriterier för textilier, skinn och läder, version 3.4. men kan förtydligas ytterligare enligt följande

Provningsmetoder: För bestämning av syreförbrukande material, COD, ISO 6060, water quality –Determination of the chemical oxygen demand: 1989 eller motsvarande.

Provningsfrekvens: Utsläpp till vatten beräknas som årsmedelvärde och baseras på minst ett representativt dygnsprov per vecka.

Provtagning: Vattenprover ska tas efter att avloppsvattnet har behandlats i en eventuell reningsanläggning och vattenföringen vid provtagningen ska anges. Om avloppsvattnet renas tillsammans med annat avloppsvatten eller om man kör kampanjer ska provtagningen ske före reningsanläggningen. Analysresultatet reduceras därefter med reningsanläggningens effektivitetsgrad, som ska dokumenteras. Analyserna ska utföras på ofiltrerade och osedimenterade prover enligt den rekommenderade analysmetoden

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

1.2.3 Krav på kvalitet av textilier

Allmänna synpunkter

Weber & Leucht GmbH

Regarding textile quality, it makes sense, to quote DIN EN ISO 6330 as the only valid washing method.

Svar från Nordisk miljömärkning_:

Krav K 19 har kompletterats med EN ISO 6330

K19 Dimensionsändringar under tvätt och torkning

AQA Scandinavia AB

Varför inte ha samma dimensionsförändringar oavsett tillverkningsmetod. Kunden kan inte vara intresserad av tillverkningsmetoden. 6 % borde vara OK.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Omformulering enligt följande, se kriterier Blomman :

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 9 juli 2009

om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till textilprodukter

[delgivet med nr K(2009) 4595]

(Text av betydelse för EES)

(2009/567/EG) pga en enklare formulering:

Uppfyller produkter kraven enligt Svanen, version 3.4 kommer dessa att uppfylla även krav i kriterier för mikrofiber med denna formulering.

Dimensionsförändringarna efter tvätt och torkning får inte överstiga följande:

6 % för vävda produkter

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla testrapporter som visar dimensionsförändringarna, mätt enligt standarderna EN ISO 6330, ISO 5077 på följande sätt: Tre tvättar vid de temperaturer som anges på produkten, med torktumling efter varje tvättsykel, såvida ingen annan torkmetod anges på produkten. Uppgifter om dimensionsförändring (%) ska anges på förpackningen och/eller annan produktinformation

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

We feel that it is unnecessary to have the shrinkage % marked on the label and packaging. Please clarify why this needed.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Uppgifter om dimensionsförändring (%) ska anges på förpackningen och/eller annan produktinformation för att kunna bli relaterad till det verktyg som produkten ska användas tillsammans med. Det berör mest produkter för professionella användare, men Nordisk miljömärkning valt även att ha kvar kravet enligt formulerat ovan för konsumentprodukter för att säkerställa att produkter för kunden får den korrekta information om dessa måste anpassas efter andra städredskap, som de ska användas tillsammans med.

Se även svarenovan.

Vikan AB

Att ha med dimensionsändring på etiketten ser vi inget värde i. Etiketter är generellt redan idag alltför stor och utrymmeskrävande och stör produktens funktion. Denna information framgår av garanti, produktblad eller annan bifogad information. Kravet på dimensionsändring bör relateras till det verktyg som produkten ska användas tillsammans med. Om en mopp krymper 8 % och från början är anpassad till ett stativ med 0 % marginal så passar den ju likväl inte.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se svaren ovan

JonssonDiversey

Vi stödjer Vikans synpunkter angående etikettens funktion.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se svaren ovan

Klimabolaget AB

Kan vi själv göra detta test eller ska det göras av Thomas Leucht eller liknande institut? Har ni i så fall någon idé om vad det kostar?

Svar från Nordisk miljömärkning:

Enligt Bilaga 1, kapitel 2 **1 Krav till analyslaboratoriet** i kriterierna:

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium (GLP = Good laboratory practice)*.

*GLP är ett kvalitetssystem med organisationsprocesser och villkor med hjälp av vilket forskare planerar, genomför, övervakar, registrerar, arkiverar och rapporterar icke-kliniska hälso-, säkerhets- och miljöstudier.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om

myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om

producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om

producenten kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens eget laboratorium samt att producenten tar prover enligt en fastlagd provtagningsplan. Se även svar till Teknologisk Institut ovan.

SPTberör K19också (motsvarande K20)

Foruden de to kriterier som omhandler krympning og farveægthed, er det foreningens opfattelse at der mangler et krav om hvilket antal af vaske som producenten garanterer at produktet kan holde til. Kvaliteten af en moppe ligger i høj grad i kvaliteten af syninger, velcro osv., men hvis disse ikke holder til den behandling de udsættes for i et professionelt vaskeri, opnås der ingen miljømæssig gevinst. Foreningen vil derfor foreslå at der stilles krav om at mopperne som minimum skal kunne vaskes 500 gange og at kravene om krympning og farveægthed stadig skal gælde efter 500 vaske.

Som beskrevet tidligere er hygiejnen ofte helt central når mikrofibermopper anvendes professionelt. Derfor stiller flere hospitaler krav om at mopperne skal kunne vaskes ved temperaturer på op til 90 grader. Det er således foreningens opfattelse, at der bør laves et kriterium om at mopperne skal kunne vaskes ved disse temperaturer, uden at dette påvirker dimensionerne eller farveægtheden på moppen.

Svar från Nordisk miljömärkning:I K37 i förslaget till kriterierna står det att sökanden ska redogöra för optimalt garanterad livslängd (max antal tvättar) och vid rekommenderad användning, vilket innebär att sökanden har fortfarande en möjlighet att upplysa sina kunder om max antal tvättar och den rekommenderade och max temperatur som produkten kan tvättas vid utan att dimensionens och färghärdigheten kan påverkas, dvs med hänsyn till produktens kvalitet. Det är tillverkarens egen garanti som ska förmedlas genom information i bruksanvisningen, där hänsyn till slutanvändning är redan tagen av producenten.

Nordisk Miljömärkning kommer att ytterligare förtydliga kravet så att detta förtydligande även kan ta hänsyn till att produkter, som marknadsförs för hygiensiska förhållandena kan tvättas vid betydligt högre tvättemperaturer om detta krävs vid slutanvändning. Däremot **produkter, som inte marknadsförs för speciella hygieniska förhållandena kommer att uppmannas att tvättas** på 60°C och på max tvättemperatur vid behov för att kunna ta hänsyn till energibesparingar i samband med användning.

K 20 Färghärdighet vid tvätt

Klimabolaget AB

Samma frågeställning som för K 18 (motsvarande K 19)

Svar från Nordisk miljömärkning:

Enligt Bilaga 1, kapitel 2 **1 Krav till analyslaboratoriet** i kriterierna:

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium (GLP = Good laboratory practice)*.

*GLP är ett kvalitetssystem med organisationsprocesser och villkor med hjälp av vilket forskare planerar, genomför, övervakar, registrerar, arkiverar och rapporterar icke-kliniska hälso-, säkerhets- och miljöstudier.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra analyser och måtninger om

myndigheterna overvaker provtagnings- og analyseringsprosessen, eller om produsenten har ett kvalitetssystem där provtagnings og analyser ingår og som er sertifisert enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om

produsenten kan vise at det finns overensstemmelse mellom ett forstagangstest utført som ett parallelltest mellom en opartisk testinstitusjon og produsentens eget laboratorium samt at produsenten tar prover enligt en fastlagt provtagningsplan. Se även svar till Teknologisk Institutt oven.

Vikan AB

Färghårdighet kan variera från parti till parti (liksom dimensionsändring oven). Analyserapport på varje parti er oerhørt kostsamt. Dette krav bør omfattas av produktens garantikrav.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Färghårdighet er en viktig kvalitetsparameter. Produktene måste oppfylle krav på färghårdighet.

Føljende omformulering foreslås: Färghårdighet vid tvätt ska vara minst nivå 3-4 for färgförändring og minst nivå 3-4 for missfärgning. Provet ska tas på den/de nyansen/nyanserna i en kolleksjon som forventas ha lægst färghårdighet. Dette krav gjelder inte ofärgade og/eller vita produkter.

Freudenberg Household Products AB

Colour fastness is an important requirement for a cloth or a mop, but does not have an effect on the cleaning performance. And the environmental aspects are covered in K11(motsvarande K12) – K14(motsvarande K15) . We do not see a need for this criteria.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Miljømærkede produkter ska påvise høg kvalitet.

Färghårdigheten er en viktig kvalitetsparameter som styr användning av färgade produkter og även vid tvätt.

1.3 Krav på andra material

Allmänna synpunkter

Lilleborg

Det burde være mer logisk å separere kriteriene for mopp og utstyr til egne kriterier, dvs en for mopp og en for utstyr. For å da få Svanenmerke på et forbrukerprodukt som for eksempel selges med både mopp og mikrofiber mopp så må altså begge produktene oppfylle de egne kravene.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Vi foretrekker at vi forholder oss til én ansvarlig søker, som sikrer at kravene oppfylles. Dette vil også være best i forhold til kommunikasjon mot forbrukerne. Vi har ikke kontroll på om produkt som gis lisens – kjøpes av en tredjepart og selges med en ikke-merket bestandel.

Johnsson Diversey AB

Kriterierna ska gälla dukar och moppar, ej redskap. Kravet att ta reda på och redovisa redskapens totala vikt, att dela upp redskapen i olika material och smådelar (skruvar, gångjärn osv) bör tas bort.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Båda konsumentprodukter och produkter för professionell användning ska kunna dra nytta av dessa kriterier. För konsumentbruk säljs mikrofibermoppen ofta tillsammans med moppskaft, mopp-stativ och andra fästansordningar. Producenter av mikrofiberprodukterna till konsument önskar gärna miljömärka hela setet. Vid revideringen har det öppnats för denna möjlighet genom att ställa specifika materialkrav för fästansordningar och andra delar. Därför väljer Nordisk miljömärkning att ha krav på andra ingående material kvar i förslaget med ett ytterligare förtydligande enligt följande:

Städredskap som t.ex. moppskaft, -stativ och andra fästansordningar som säljs tillsammans med moppen omfattas av kriterierna och ska uppfylla specifika krav på ingående material men endast i det fallet om man önskar att städredskap ska omfattas av licensen. Krav som ställs i detta kapitel omfattar det urval av material som används i städredskap (exkl, textilier).

Vilket betyder att kunden får välja själv om det bara mikrofiberdukar och moppar som ska Svanenmärkas då kraven i kapitel 1.2 ska uppfyllas av sökanden. Däremot avses det att även andra tillhörande städredskap ska omfattas av licensen ska ytterligare kraven i kapitel 1.3 vara uppfyllda.

Det bör också dock påpekas att dessa redskap inte kan Svanenmärkas separat, eftersom huvudsyftet med kriterierna är miljömärkning av den rengörande produkten, inte stöd- eller fästansordningar.

K21-K29

Vikan AB

Kan inte kontrolleras av mikrofiberproducenten och blir föremål för oseriösa intyg. Endast berättigat i de fall där stativ eller skaft är integrerat med moppen, typ svabbar. Att denna typ av mikrofiberprodukter överhuvudtaget kan innefattas av en Svanenlicens gör att man kan ifrågasätta trovärdigheten på flera punkter:

- 1) Att en svabb som består av löst sammansatta fibrer kan uppfylla kravet på hållbarhet, är det realistiskt?
- 2) Svabbens påverkan i tvättcykeln, hur väl man kan utnyttja maskinens fyllnadsgrad? Ungefär 2-4 svabbar, inte fler får plats i maskinen av utrymmesskäl.
- 3) Att integrera en hållare med garnet innebär ju att en större resurs används för att konstruera och livslängden blir inte längre än den svagaste länken.
- 4) Kan svabben slutdestrueras på ett resurseffektivt sätt? Går den dela isär?
- 5) Kravet på hållbarhet bör vara mer viktigt än vilket lack som används vid tillverkningen, en gänga i ett skaft som håller 2-3 tillfällen innebär ju att hela produkten får kasseras.

Så för svabbar får kravet gärna kvarstå men bör fokusera på punkterna ovan istället för tillverkningsfasen. För moppar som inte är permanent fixerade med stativ eller skaft bör kraven endast omfatta moppen eller duken.

Svar från Nordisk miljömärkning:

I fall textilier som är inte permanent fixerade. Det ställs krav på att alla typer av material ska kunna separeras för en slutlig hantering som avfall för att underlätta avfallshantering.

Underlättar för slutkunder att skilja vad är som miljömärkningen omfattar i fallet redskap säljs som ett städset.

Krav på funktion och textilier som huvudsakligen bär på denna funktion är huvudkrav. Krav på andra material som tillhörande städredskap består av är stödkrav, som fokuseras på återvinning och ytbehandling

Leverantörer/tillverkare har en möjlighet att välja om det är bara textilier som ska miljömärkas eller även städredskap måste uppfylla relevanta krav i kriterierna.

Produktkrav är kopplade till produktens sammansättning och gör möjligt för sökanden att välja.

Textillproducenter står bara för att textilierna uppfyller krav i detta kriteriedokument
Se även svar till Johnsson Diversey AB

SPT:

Da det er foreningens opfattelse at der skal laves selvstændige kriterier til skaft og fremfører, bliver disse ikke kommenteret

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se även svar till Vikan AB och Johnsson Diversey AB

1.3.1 Krav på kemiska produkter

Lilleborg

Dette kapitlet bør utgå, da det allerede finnes kriterier for rengjøringsmidler.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Dette kravet omfatter kjemikalier som brukes ved forbehandling av og overflatebehandling av metaller, plast og lim. Kriteriene for rengjøringsmidler er derfor ikke helt relevant i denne sammenheng.

K 23 Klassifisering av kemiska produkter

Klimabolaget AB

Gäller detta om produkten i sig är klassificerad eller för eventuella kemikalier som ingår i tillverkningen?

Svar från Nordisk miljömärkning:

Kraven omfattar kemiska produkter och tillsatser som används för förbehandling och ytbehandling av metaller (t.ex. lacker), plast samt limning. En omformulering enligt nedan har tillämpats: Kemiska produkter får inte vara klassificerade enligt tabell 1 nedan, enligt gällande föreskrifter i de nordiska länderna eller EUs ämnesdirektiv 67/548/EEC med senare ändringar och anpassningar och/eller CLP-förordning 1272/2008 med senare ändringar. Under över-gångsperioden, d.v.s. fram till 1 december 2010 för ämnen respektive 1 juni 2015 för blandningar, kan klassifisering

enligt EUs ämnesdirektiv eller CLP-förordningen användas. Efter övergångsperioden gäller enbart klassificeringen enligt CLP-förordningen

1.3.2 Krav på metaller

Lilleborg

1.3.3/ 1.3.4 – Krav til metaller, krav til plast. (motsvarande 1.3.2-1.3.3)

Det bør være egne kriterier for verktøy hvor disse parametrene tas med. Man må se disse to produktene hver for seg.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se svaren under 1.3

K 25 Materialåtervinning

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

Please specify how easy it should be to separate the different parts on the tool, as if it is too easy it is a big risk that the products will break during usage.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Metallen i produkten ska kunna separeras från övriga material (omfattar inte ytbehandling) utan användning av specialverktyg för att underlätta bland annat sluthantering av denna avfallsfraktion. Redskap som säljs tillsammans med mikrofibermoppar och -dukar ska inte försvåra sluthantering.

K26 Återvinning av aluminium

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

We are also concerned with the recycled having to be over 50% of the material, we are afraid that these criteria can reduce the strength and quality of products drastically. Please specify how this can be tested to check that the product is actually made with over 50% recycled material.

Sinituote Oy K23-25 (motsvarande K 25-K27)

Metals should be able to coat with chromium (Cr), nickel (Ni) and zinc (Zn). Sometimes there can be possibility not to avoid metal parts in cleaning products. The metals are chosen for some reasons for the parts. These kinds of reasons are for example durability and hardness of metal that are needed to ensure that the parts and the products last. But, it is important to note that the coatings of metals are to avoid rusting. However, the system of coating needs to be well controlled, meaning the production itself, the identifications of chemical substances (REACH and the legislation of EU), the management of waste system, work safety etc.

Svar från Nordisk Miljömärkning: Metaller används i andra städredskap som säljs tillsammans med mikrofibermoppar, t.ex. moppstativ och moppskaft. Metallens andel varierar från en typ av städredskap till en annan.. Därtill ställs i nuvarande kriterier krav på beläggning av metaller som syftar till att utesluta de mest hälso- och

miljöfarliga ämnena som kan användas vid ytbehandling (t.ex. tungmetaller och andra farliga ämnen).

Metaller får inte vara belagda med kadmium, krom, nickel, zink och deras föreningar. Kadmium är en mycket miljöfarlig tungmetall och användningen kan inte motiveras i miljömärkta produkter.

Vid revideringen visade det sig att återvunnet aluminium används i andra städredskap som skaft, stativ o.s.v. Därför ställs det krav på andel återvunnen aluminium som anses vara viktigt med hänsyn till resursbesparing, som energi respektive utsläpp.

Det borde också påpekas att krav på metaller inte behöver uppfyllas om sökanden har valt att inte ha andra städredskap under licensen.

1.3.3 Krav på plast

K 28 Materialbeskrivning och märkning av plast

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

What does 50 g must be clearly labelled in accordance with ISO 11469 or equivalent standard mean?

Svar från Nordisk Miljömärkning:

ISO 11469:2000 Plastics -- Generic identification and marking of plastics products berör märkningen för återvinning av plastmaterial. Det ställs även krav på att plasterna ska vara märkta för att underlätta återvinning av plasten. Nordisk Miljömärkning vill ställa krav på att icke förnybara material ska återvinnas. Kravet ska stoppa användning av plastmaterial som kan skapa problem vid förbränning och tillverkning.

K 29 Återvinning

Weber & Leucht GmbH & Smart Products Scandinavia AB

We are also concerned with the recycled having to be over 50% of the material, we are afraid that these criteria can reduce the strength and quality of products drastically. Please specify how this can be tested to check that the product is actually made with over 50% recycled material.

Freudenberg Household Products AB

The demand of 50% recycled plastic with today's knowledge is too high. Too high amount of recycled plastics affects the functionality of the product. For example low outdoor temperatures can lead to cracking plastic

Lappeenranta University of Technology

“Vi föreslår att punkt K27 (motsvarande K29) Återvinning skall tas borta.

Motivering är att det är viktigare att återanvända plast i produkter som är på teknisk och ekonomisk sätt möjligt/förmodligt att återanvända efter bruk.”

Sinituote Oy K26-28 (motsvarande K28-30)

Recycled plastic may be used in the production, if it is possible. But, there are some plastic quality requirements concerning production utensils and measure specificity products etc., which mean that recycled plastic may be unusable in the production of plastic items.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Om plast utgör en stor del av produkten ställs det krav på att plasten består av en del återvunnen plast. Plaster är en icke förnybar råvara. Det gör att konstruktioner som möjliggör återanvändning och materialåtervinning är ett bra konstruktionskoncept. Vid revideringen visade det sig att återvunnen plast används i andra städredskap som skaft, stativ o.s.v. Därför ställs det krav på andel återvunnen plast vilket anses vara viktigt med hänsyn till resursbesparingar, såsom energi respektive utsläpp.

Det ställs även krav på att PVC eller andra halogenerade plaster inte får ingå i tillhörande städredskap och fästeanordningar. Vid revideringen visade det sig att bland annat PVC-plaster kan förekomma i andra städredskap såsom t.ex. moppstativ. Därför har projektgruppen valt att ställa detta krav i kriterierna.

Nordisk miljömärkning instämmer att konstruktioner som möjliggör återanvändning och materialåtervinning är ett bra konstruktionskoncept vilket måste premieras i samband med kriteriearbete, men valt att ställa materialkrav med hänsyn till materialåtervinning i denna version av kriterier pga att det inte finns tillräckligt med kunskap om hur plastdelar kan återanvändas i städprodukter efter bruk som är på teknisk och ekonomisk sätt möjligt.

Nordisk miljömärkning tackar för synpunkter på att det är viktigare att återanvända plast i produkter som är på teknisk och ekonomisk sätt möjligt/förmodligt att återanvända efter bruk och kommer att beakta dessa i framtida kriteriearbete.

Det borde också påpekas att krav på plast inte behöver uppfyllas om sökanden har valt att inte ha andra städredskap under licensen.

2 Funktionskrav

Lilleborg

Generelt om tester som skal utføres:

Det er satt opp svært mange krav til tester som skal utføres for å dokumentere at produktet har den kvaliteten man ønsker. Det er mange tester som til sammen vil drive prisen på produktet opp. Ved å legge så mye dokumentasjon til grunn som det her er lagt til rette for vil dette gjøre at svanemerkede mikrofiber mopper og kluter vil bli svært dyre sammenlignet med mopper og kluter som ikke har merket produktet med miljømerket.

Svar från Nordisk Miljömärkning::

Se under

Forslaget forkastes med følgende begrunnelse:

1. Testmetoder og krav angitt under pkt. 2 Funksjonskrav er utilstrekkelige og til dels lite relevante i forhold til produkttypens funksjon. Enkelte testprosedyrer er meget kostnadskrevenende. (Se kommentarer)

2. Krav til godkjente analyselaboratorier vil ekskludere de få laboratoriene som utfører tester av slike produkters funksjon.

Utdyping av pkt 2:

- Det er svært få laboratorier som utfører testing av rengjøringsutstyrs funksjon. Omsetning innen området er i tillegg svært lav. Kostnader til sertifisering i henhold til EN ISO 17025, GLP-godkjenning o.l. beløper seg til > NOK 100.000 pr. år. Det er derfor ikke økonomisk lønnsomt å søke eller opprettholde den godkjenning som kreves i henhold til kriteriene.
- S må produsenter og leverandører har ikke økonomi til å ha egne analyselaboratorier for slik testing.
- Det antas derfor at leverandører/produsenter vil ha problemer med å finne godkjente analyselaboratorier, med den konsekvens at omfanget av søknader om miljømærking av slikt utstyr vil være lavt dersom kravet opprettholdes.
- Den enkleste metoden som er angitt er parallelltesting mellom laboratorier. Slik testing antas å være mindre kostnadskrevende enn sertifisering/offentlig godkjenning, men mangelfull spesifisering av prøvemethoder i kriteriedokumentet (se pkt. 1 over) vil gjøre det vanskelig å gjennomføre slike tester (fremmer utvikling av egne prosedyrer tilpasset utstyr og praksis ved det enkelte laboratorium)

SINTEF, NFSR og TI

SVAR frå Nordisk Miljömärkning FOR HELE 2 Funktionskrav: (samme svar som gitt i begynnelsen)

Se även svar till Teknologisk Institut ovan.

K31 Damm och smutsbelägningsgrad

K29-30 (motsvarande K31-K32)

Johnsson Diversey

Vi har synpunkter på att dukar och moppar ska ha en reduktion av damm- och smutsbelägningsgrad på minst 85% resp. 70%. Man bör ställa ett krav när det gäller bakteriereduksjon när vi idag har en reduksjon om 99.9%. Om Svanen sänker kraven så här lågt så kommer billiga moppar och dukar att kunna svanenmärkas utan att fullständigt ta upp damm o smuts i tillräcklig grad som t.ex. sjukhusmiljöer kräver. Då sjukhus köper en svanenmärkt mopp som uppfyller kraven totalt sett, blir kontentan ett försämrat resultat och kunden kan då komma att ifrågasätta svanenmärknigen.

En professionell duk eller mopp ska kunna tvättas vid 85-90°C.

En annan synpunkt är kravet om minst 200 tvättar. Vi anser att kravet på minst 500 tvättar ska stå kvar. Varför sänker Svanen kravet som finns idag? På proffsmarknaden har vi idag 500 tvättar, tidigare har 300 tvättar varit kravgränsen. Minst 200 tvättar kan även ett lågprissortiment uppfylla. Då blir svanenmärknigen ej unik och tappar "förtroende".

Svar frå Nordisk miljömärkning:

Eftersom bakterier är bundna till damm sätts nivåerna i förhållande till kraven på reduksjon av damm och smutsbelägningsgrad. Detta ett minimum krav och gäller produkter avsedda för användning där speciella hygieniska krav tillämpas. Säljs

produkter till kunder med höga hygieniska krav (99,9% i reduktion) ska produkter leva upp till kundens krav. Detta krav styrs genom tex INSTA 800 dvs krav som ställs vid ett städuppdrag.

K 31 handlar inte om max antal tvättar hos produkten Det föreslås att produkten ska testas för rengörande effekt efter ett antal tvättar som motsvarar en årsförbrukning att kunna bevisa att produktens funktion är fortfarande förbehållen. Det innebär en betydlig skärpning av krav för produktens effektivitet.

Antal tvättar angivna ovan motsvarar ett antal tvättar som ger ett medelvärde för en godtagbar funktion hos produkten under ett års förbrukning. Det har bland annat diskuterats att testerna ska utföras på mikrofiberprodukter som har varit under användning hos kunderna under minst 1 års period, men eftersom att tillverkare /leverantörer inte har någon större styrbarhet hos kunderna (speciellt konsumenter) när det gäller användning (d.v.s. det kan finnas risker att tillverkaren/leverantörernas rekommendationer inte följs i samband med användning) har det valts att tillämpa tester på nyproducerade produkter. Det är därför inga förändringar i fråga om gränsnivåerna, men mätningen föreslås utföra efter respektive antal tvättar på en nyproducerad produkt och utan tillsats av rengöringsmedel.

Leverantör /tillverkare har dock fortfarande möjlighet att upplysa kunder om max livslängd på produkten, vilket är också en jätte viktig parameter för sådan typ av produkter, se krav K37 Bruksanvisning.

Kravet endast avser att visa på att städeffekten kvarstår efter denna behandling.

Se svar ovan

K29-30 (dagens K 31-K32)

Vikan AB

En professionell produkt får under inga omständigheter kallas professionell om den inte går att använda under lång tid och vid de betingelser som kravet på hygien ställer. Produkten måste gå att tvätta vid 85 C då detta är den maskininställning som de flesta professionella tvättmaskiner har vid mopptvätt. Att bara kunna använda produkten 200x är dessutom ett resursslöseri, se tidigare redovisad beräkning. Om kravet endast avser att visa på att städeffekten kvarstår efter denna behandling så ska det framgå tydligare att kravet på moppens livslängd är längre. Kravet kan ev. variera med produktens användningsområde, hur smutsigt det är men går inte att kontrollera. Att påvisa reduktion är ändå den mest subjektiva bedömningen. Det går alltid att hitta en testmetod som påvisar den effekt man efterfrågar. INSTA är en metod att bedöma städ kvalitet och tar ingen hänsyn till hur mycket arbete eller vilka material som använts för att uppnå ett resultat. De metoder som man hänvisar till idag som utförs av oberoende laboratorium tar heller ingen hänsyn till hur stor yta som produkten fungerar på, om smutsen endast flyttas från en plats till en annan eller om man torkar en eller 10 gånger på fläcken. Här är viktigt med en tydligare definition eller att testmetod och resultat på något sätt följer produkten så att det går att jämföra produkter på marknaden. Det går inte lämna en analysrapport på att *produkten* uppfyller INSTA eftersom det är en metod att kontrollera städning inte produkter.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se svar ovan

AQA Scandinavia AB

Oklart för mig hur de 200 tvättarna vid 60°C skall utföras innan test. Tvättmedel, centrifugering mm. Borde räkna med fem kontrollerade tvättar innan test och intyg från leverantören om att produkten klarar 200 tvättar.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Se även svar till Teknologisk Institut ovan.

Klimabolaget AB

kan vi själv tvätta produkterna 50 gånger och därefter skicka ner dem till Thomas Leucht?

Svar från Nordisk miljömärkning:

Enligt Bilaga 1, kapitel 2 **1 Krav till analyslaboratoriet** i kriterierna:

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium (GLP = Good laboratory practice)*.

*GLP är ett kvalitetssystem med organisationsprocesser och villkor med hjälp av vilket forskare planerar, genomför, övervakar, registrerar, arkiverar och rapporterar icke-kliniska hälso-, säkerhets- och miljöstudier.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om

myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om

producenten kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens eget laboratorium samt att producenten tar prover enligt en fastlagd provtagningsplan.

Weber & Leucht GmbH

In our eyes, the most substantial change is the realization of cleaning efficiency tests after 200 cycles with 60°C (professional) or after 50 cycles with 60°C. Although we welcome this prerequisite, it will lead to a tremendous increase in testing costs.

What is still missing or insufficient is the choice of test devices. Dust detectors are listed, but in our opinion, they can only be used for dry and adhesive dirt.

Moreover, we consider field trials within objects as a risky method, as they do not enable consistent comparisons of soilings. Manufacturers are likely to choose soilings that are easy to remove or simply use surfaces with a low soiling level. Furthermore, the state of the surfaces has not been defined. The tests should only allow the usage of new surfaces contained in a reference list.

Another important point is the usage of linear wiping test stands with an optical device for detection of the soiling degree. We think than only linear wiping test stands provide accurate results.

Besides, the dirt types have to be specified regarding their shape and application volume.

There has to be a minimum of three test runs.
Apart from that, a reference system for the calibration and the comparability with other products has to be quoted in the test report.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning takkar for rekommendationerna.

Nordisk miljömärkning takkar for ställning i frågan och test rekommendationerna .
När det gäller krav på funksjon då har det ställts krav på de viktigaste for mikrofiberprodukter parametrarna som beskriver spesifikke egenskaper hos mikrofiber såsom høge rengjøringsegenskaper (damms- smuts og bakteriereduksjon), skonsamhet, hållbarhet samt en høg absorpsjonsfôrmygga.

Freudenberg Household Products AB

The ways how to test for the different functionalities are a little bit vague. You can use Insta 800, EN 13459 Cleaning Services, Basic requirements... or similar. How can you secure that the different products are tested in the same way and the results really comparable? An alternative would be to list 5-10 test institutes that are accredited to perform the tests.

We just want to avoid discussions on what is a correct test method or not.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

En test metode som følger rekommendationerna i Bilaga 2 kan anvendes.

Enligt formuleringen i forslaget:

Testbeskrivning og resultat enligt till test rekommendationerna i Bilaga 2. Den nordiske rengjørings standarden INSTA 800 eller den europeiske EN 13 549 Cleaning services. Basic requirements and recommendations for quality measuring systems kan tex anvendes som utgangspunkt for testforfarandet.

ISO 6330:2000 Textil - Forfaranden for hushallstvatt og torkning for provning av tekstiler

Utover det for att ge en viss fleksibilitet i frågan har även kapitel 2 Funktionskrav kompletterats enligt følgende: Test av funksjon kan utforas enligt dokumentasjonskrav i K 31-K34. Alternativt kan test av funksjon dokumenteres enligt riktlinjer for rengjøring av ytor i Tabell 521 i Byggeforskserien Byggefôrvaltning 700.209 "Prinsipper for miljobevisst renhold - Beste Praksis Renhold" eller SS 627801:2006 Stadkvalite-System for faststallende og bedomning av stadkvalite"

Se även svar till Teknologisk Institutt ovan og Klimabolaget AB

Lilleborg

K29 Damm og smutsbelaggingsgrad og K30 Bakteriereduksjon (motsvarande K31)– dagens kriterier krever 300 vask for profesjonelt bruk. Forslaget som nå ligger ute er på 200 vask ved 60 grader. Dette er et svært lavt tall, og i et miljømessig og økonomisk perspektiv bør produktene kunne vaskes minst 300 vask ved 95 grader for å vise god kvalitet. Det er krav om å vaske ved minst 80 grader for mopper som brukes på sykehus, og dette bør også svanemerkede mopper tåle. For forbrukerprodukter bør funksjonalitetskravet gjelde når moppen vaskes 50 ganger etter vaskeanvisningen på produktet, ikke påtvunget ved 60°C som det nå står.

Se svar over

SINTEF, NFSR og TI

- Testing etter 200 eller 50 vask ved 60°. En slik prosedyre vil være meget tidkrevende, og derved kostnadskrevende. Miljømessige aspekter ved å måtte vaske kluter/mopper opp til 200 ganger før tester tilsier vel også å endre denne prosedyren. Én vask bør være tilstrekkelig (har vært benyttet som standard prosedyre hos SINTEF Byggforsk og Teknologisk Institutt ved testing av slikt utstyr). Testing av slitasjeegenskaper/holdbarhet bør gjøres på andre måter.
- Kravet til rengjøringseffekt er ikke knyttet opp til viktige forhold som kan sikre en standardisert testing. Det henvises til INSTA 800, som beskriver metoder for måling av rengjøringskvalitet. Dersom metoden beskrevet i INSTA 800 Tillegg D.1 (som det antas er tenkt brukt her, bør i så fall spesifiseres i kriteriedokumentet) skal brukes til måling av rengjøringseffekt, må testprosedyre beskrives nærmere og være spesifisert i kriteriedokumentet og ikke overlates til hvert enkelt analyselaboratorium. Forhold som bør spesifiseres er blant annet:
 - Krav til testoverflate
 - Krav til testobjekt (tørt, fuktig, grad av fuktighet)
 - Smusstype og -mengde på testoverflaten
 - Antall parallelle målinger

Det henvises til EN 13549. Standarden beskriver ingen analysemetoder, men er en rammestandard som stiller krav til standarder for måling av rengjøringskvalitet.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Ingen förändring i fråga om testmetoder i jämförelse med version 1.0. INSTA 800 och EN 13549 är ingen analysmetod, vilket är inte angivet i kriterierna. Dessa ramstandarder som ställer krav på uppföljning av städskvalitet. Ett fel uttryck i formuleringen, vilket ska korrigeras enligt följande:

Testbeskrivning och resultat enligt till test rekommendationerna i Bilaga 2

Den nordiske rengjørings standarden INSTA 800 kan tex användas som utgångspunkt for testförfarandet.

Se även svaren ovan.

MTT/ Eija Pesonen-Leinonen (har arbetat som en forskare på universitet)

Removal of dust and dirt

Comment: This part of version 2.0 is quite confusing. Anyway, it is a very good target that the cleaning efficacy of cloths and mops could be determined and then, it could be expressed as the presented way “*removes at least 85% of dust and dirt...*”.

However, to provide reliable information about the performance of mops and cloths, many important factors having effects on cleanliness results, should be considered in this version 2.0.

The proposed test method demonstrated in the standard ‘*INSTA 800 Cleaning quality – Measuring system for assessing the quality of cleaning services*’ is not suitable for testing the cleaning efficacy of cloths or mops quantitatively, because e.g.

INSTA 800 describes a system for establishing and assessing cleaning quality in the premises etc. – but it does not show the cleaning efficacy of cloths or mops.

→ A different study design and laboratory conditions (or standardised field conditions) are required; in real life conditions soil and soiling degree vary.

The instrument BM Dustdetector only measures dust (and other loose dirt) and dust level is expressed as dust coverage percentage on a surface – but dirt adhered on surfaces should also be measured. – Microfibre products remove also some stains and ingrained soil.

→ Dirt should be determined; because dirt has a great impact on efficacy results e.g. water soluble and oil soluble dirt behave differently and also loose and ingrained dirt.

Proposition: The test condition and parameters used should be determined in this version.

The cleaning efficacy tests of mops and cloths should be conducted in standard conditions, where e.g. the type and amount of dirt (grams or millilitres per surface area) are known and also standardised soiling method used. Then, the parameters having impact on cleaning performance should be standardised (e.g. force applied to a surface, the amount of water in cloth/mop etc.). Furthermore, the points where cleaning efficacy is measured (e.g. after X m² of the surface cleaned or after x times wiped) should be determined.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Ingen förändring i fråga om testmetoder i jämförelse med version 1.0. Insta 800 och EN 13549 är ingen analysmetod, vilket är inte angivet i kriterierna. Dessa ramstandarder som ställer krav på uppföljning av städkvalitet. Ett fel uttryck i formuleringen, vilket ska korrigeras enligt följande:

Testbeskrivning och resultat enligt till test rekommendationerna i Bilaga 2

Den nordiske rengörings standarden INSTA 800 kan tex användas som utgångspunkt for testförfarandet

Se även svaren ovan

K32 Bakteriereduktion

Weber & Leucht GmbH

We are in favour of these requirements, but would like to point out that for practical reasons we can only recommend professional devices laid out for disinfection guidelines such as HACCP or RABC or for application in clinical settings.

The previous constant washing test should contain 200 washing cycles. However, it should take into account the disinfecting treatment as follows:

200 washing cycles with chemothermal disinfection procedures in compliance with RKI at 70°C or 200 washing cycles with thermal disinfection procedures (90°C)

The choice of the bacterial strain has to be defined.

Below, you will find an exemplary test run as conducted by Weber & Leucht:

Staph. Aureus testing (Short Description)

Test surface: Plastic surface PL-44
Cleaner used: Specified Standard Cleaner for floor surfaces
Bacteria: AATCC 6538 - Staphylococcus aureus

A disinfected plastic surface was contaminated with a concentration of $8,1 \times 10^7$ cfu/ml Suspension → 7,5 ml bacterial solution used for 4,32 cm² testing point. The determination of Bacteria from the floor was based on EN 1174-2. Plates used: Compact Dry XSA from HvServe.

Cleaning test:

The cleaning process was done at linear wiping apparatus CTP 302 (Nordic Swan Test). One Wip for one cleaning process with 9 kPa pressure. All Mopps are prewashed at 70° Temperature with RKI listed disinfection system.

Test Results: (Median of 5 tests)

Sample	Bacteria concentration before cleaning CFU/cm ²	Standard Deviation Before Cleaning CFU/cm ²	Bacteria concentration after cleaning CFU/cm ²	Standard Deviation Before Cleaning CFU/cm ²	Reduction of bacteria RF%
	9747	3012	386	151	96,0
	9202	2879	421	106	95,4
	9288	2716	292	83	96,7
	9454	2730	241	99	97,5
	9884	2995	363	74	96,3
	9458	3119	355	143	96,2

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för ställning i frågan och föreslagna testrekommendationerna.

SINTEF, NFSR og TI

Denne egenskapen er ikke relevant for slike produkter. Mikrofiberkluter og –mopper er utstyr for rengjøring, ikke for desinfeksjon. Kontakttiden alene (brøkdelen av et sekund ved overtørking av en overflate) tilsier at dette ikke er en egenskap som kan utnyttes ved bruk av slikt utstyr. Noen mikroorganismer vil imidlertid bli fjernet som følge av produktets rengjøringseffekt.

- Utdyping: Undertegnede har etter mottak av høringsdokumentet besøkt utstyrmessen ISSA InterClean i Amsterdam og spurt leverandører av slikt utstyr om produktet kan ha slike egenskaper. Samtlige vi snakket med kunne bekrefte at produktene ikke er egnet til desinfeksjon av overflater. Enkelte produkter inneholder imidlertid desinfiserende elementer i form av nanopartikler av sølv eller tråder av sølv (hvilket ikke kan aksepteres i følge dette kriteriedokumentet), men sølvs rolle er her kun å unngå vekst i selve kluten/moppen slik at klutens/moppens levetid forlenges.
- Hygieniske aspekter og risiko i tilknytning til slike tester tilsier også at krav om slik testing bør utgå.
- I Norden har vi tradisjonelt vært tilbakeholdne i forhold til hyppig desinfeksjon av overflater som medfører liten risiko for spredning av smitte. Dette for blant annet å

unngå utveckling av resistente mikroorganismer. En införing av krav till desinfiserande egenskaper för rengjøringsutstyr till allmenn bruk vil kunne fremme utvikling og bruk av slike produkter, noe som vil være samfunnsmessig uheldig

Dersom kravet opprettholdes har vi i tillegg følgende bemerkninger:

- Det kreves testing utført etter 200 eller 50 vask. Se kommentar til K29
- Kravet til bakteriereduksjon er ikke knyttet opp til viktige forhold som kan sikre en standardisert testing. Det henvises til INSTA 800, som beskriver metoder for måling av rengjøringskvalitet. Dersom metoden beskrevet i INSTA 800 Tillegg D.2 (som det antas er tenkt brukt her, bør i så fall spesifiseres i kriteriedokumentet) skal brukes til måling av rengjøringsseffekt, må testprosedyre beskrives nærmere (være spesifisert i kriteriedokumentet), se for øvrig kommentarer til K29 (motsvarande K31). Viktige forhold ved en slik test er blant annet hvordan overflaten skal tilsmusses med bakterier, type bakterier m.m.
- Det henvises til EN 13549. Standarden beskriver ingen analysemetoder, men er en rammestandard som stiller krav til standarder for måling av rengjøringskvalitet.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Se svaren i frågan over

MTT/ Eija Pesonen-Leinonen (har arbeitat som en forskare på universitet)

Reduction of bacteria

In text: “Hygiene measurements shall be used to measure the quantity of biologically active material (organic material and microorganisms)” →

Proposition: “Hygiene measurements shall be used to measure the quantity of

microorganisms”, because later in text it is used microorganisms, and biologically

active material may refer to other substances than microbes.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Omformulering enligt nedan:

Mikrofiberdukar och -moppar ska bevisa en reduktion av mængden av mikroorganismer på minst 85 % respektive 70 % (cfu=colony forming units)/cm² efter:

Produkter för professionell användning: minst 50 tvättar vid 60°C

Produkter till konsument: minst 10 tvättar vid 60°C

Detta krav gäller produkter som marknadsförs för specifika hygieniska förhållandena och endast avser att visa att städeffekten kvarstår efter denna behandling.

K33 Nötning

Weber & Leucht GmbH

Regarding abrasion, we recommend to define the test surface (polycarbonate, Makrolon-Type ©) as well as the maximum gloss deviation (e. g. gloss detoration +/- 20).

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för test rekommendionerna.

Klimabolaget AB

Är detta samma test som idag heter R2 / R3 hos Thomas Leucht?

Svar från Nordisk miljömärkning:

Detta krav motsvarar krav K3 Skonsamhet, i dagens gällande kriterier, version 1.5 med den skillnaden att sökanden får välja mellan att presentera ett testresultat för sina produkter eller garantera att användning av mikrofiberdukar och -moppar inte ger upphov till en skada på den mjukaste ”worst case” ytan. Information som bestyrker att ingen ytskada uppstår vid rekommenderad användning ska anges på förpackningen/bruksanvisning eller på varuinformationsblad.
K 36 Bruksanvisning i förslaget till kriterierna, versio 2.0 är motsvarande K2 Bruksanvisning i versionen 1.5 som gäller idag.

Vikan AB

Martindalemetoden som anges är en metod att bedöma tygets slitage och inte ytans slitage. Detta krav kan strykas då det grundades på en skepsis för mikrofibrens effekt i begynnelsen. Det som kan orsaka skador är om städmaterial samlar upp splitter, sand eller annat som ligger kvar i materialet och kan skrapa ytorna. Vissa ytor vill man ju dessutom skrubba lite extra på, givetvis utan att skada och de kan då vara försedda med skrubbzoner.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Provningsinstitution har hänvisat till denna metod. Kan vara en fråga om en modifierad testmetod i detta fall??!

Mikrofiberdukar och -moppar ska vid en rekommenderad användning inte orsaka någon skada på den yta som ska rengöras, där kvalitetsmätningar för glansmätningar inte ska överstiga följande gränser för glansskillnad:

Halvhårda och hårda ytor: < 30° glansskillnad

Mjuka och ömtåliga ytor:< 20° glansskillnad

Normal use with medium to hard surfaces:< 30° gloss deviation

Soft and sensitive surfaces: < 20° gloss deviation

- ☒ Sökanden ska redogöra för att mikrofiberdukar och moppar inte medför någon skada på av tillverkaren rekommenderad städyta vid normalt bruk. Sökanden ska som minst presentera ett testresultat enligt *ISO 12947-1:1998 Textil - Bestämning av tygers nötningshårdighet med Martindale-metoden - Del 1: Martindale-apparaten eller motsvarande* som bestyrker att användning av mikrofiberdukar och -moppar ger inte upphov till en skada på den mjukaste ”worst case” ytan.

Kravet ställs på hela produkten, där även andra fibermaterial förekommer, som kan bidra till kvarstående skada. Därför har Nordisk miljömärkning valt att behålla kravet i detta förslag av kriterierna.

SINTEF, NFSR og TI

Det bør stilles konkrete krav til utstyrets slitasjeffekt på overflater. Standarden det refereres til er egnet til å vurdere tekstilets slitasjeegenskaper, men ikke tekstilets effekt på overflaten det arbeider på.

Svarforslag: Se over

KErgonomi

AQA Scandinavia AB

Jag ser hellre ett enkelt kontrollerat test där fakta istället för tyckande redovisas. Subjektiva test kan innebära att kända varumärken har en favorit gentemot mindre kända.

Vikan AB

Här är det viktigt att testen är gjorda på de objekt som den rekommenderas för. För vår del kan det vara svårt att testa på 5 objekt under 6 veckor om det är en ny produkt vi vill lansera. Att lansera en ny produkt och avvakta med Svanen kan ju vara svåröverkomligt. Kanske att denna typ av användartest kan ersättas i vissa delar med forskningsrapporter, studier och/eller andra oberoende testrapporter.

Johnsson Diversey

Vi motsäger oss över lag att ta med redskap i dessa kriterier. Frågorna i användartestet är ej relevanta för dukar och moppar. Exempelvis borde områden som teleskopskaffets längd vara en punkt. Vikt och friktion ej högre än xxx osv en annan.

Lilleborg

Ergonomisk tilpassning. När man ser på en mikrofiberklut/mopp vil denne kun være en subjektiv vurdering av om produktet er ergonomisk tilpasset. En mopp vil naturlig nok ha høyere friksjon på et dårlig behandlet gulv enn på et gulv med nylagt polish. Synes dette kravet blir vanskelig å få gjort repeterbare og objektive tester. Forslag til endring: ta ut av kriteriet.

SINTEF, NFSR og TI

Det bør stilles konkrete krav til utstyrets friksjon mot overflater i både våt og tørr tilstand (hvis begge bruksforhold er relevante)

Det vises for øvrig til Byggforskseriens anvisning BKS 700.209, hvor eksempler på egenskaper for mikrofiberkluter og mopper er angitt med tilhørende testmetoder og krav.

Vi gjør samtidig oppmerksom på at INSTA 800 for tiden er til revisjon, og vil bli utgitt i ny utgave i løpet av 2010 eller tidlig i 2011. Revisjonen omfatter blant annet vesentlige endringer i standardens Tillegg D.2. **SINTEF, NFSR og TI**
Se svar ovenfor till LOCON ApS

K 34 Absorption

Klimabolaget AB

Är detta obligatoriskt? Måste det utföras av oberoende institut?

Svar från Nordisk miljömärkning:

Testen ska endast vara gjord på mikrofibertextil med hänsyn till rekommenderad slutanvändning av slutprodukt ska beaktas i samband med det, dvs att detta krav ska tillämpas bara i de fall där ställs det krav på hög absorption hos slutprodukten i samband med slutanvändning.

Enligt Bilaga 1, kapitel 2 **1 Krav till analyslaboratoriet** i kriterierna:

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium (GLP = Good laboratory practice)*.

*GLP är ett kvalitetssystem med organisationsprocesser och villkor med hjälp av vilket forskare planerar, genomför, övervakar, registrerar, arkiverar och rapporterar icke-kliniska hälso-, säkerhets- och miljöstudier.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om

myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om

producenten kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens eget laboratorium samt att producenten tar prover enligt en fastlagd provtagningsplan.

Vikan AB

Krav på absorption kan inte uttryckas generellt utan måste vara anpassat till användningen. En uppsamlingsduk bör ha hög absorption medan en mopp ska kunna frigöra fukt till golvet. En torr mopning ställer inga krav på absorption

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Omformulering av krav enligt nedan:

Detta krav avser bara produkter som marknadsförs för slutanvändning där krav på absorption ställs, t.ex. fukt- och våt städning.

Testen ska endast vara gjord på nyproducerad mikrofibertextil.

Ingår flera olika typer av mikrofibertextilier i den slutliga städprodukten ska testet utföras på varje typ av mikrofiber.

Absorptionsförmågan hos mikrofibertextil ska vara uttryckt som: DAC (demand absorption capacity) g/g min 2,50g/g och MAR (maximum absorption rate) g/s <0,6g/sec.

SPT:

Polyester og polyamid kan i sig selv ikke optage vand, men kan gøres våde og på den måde transportere vand. I færdigvævede mikrofibermopper kan der desuden indvæves smalle nylonbaner uden at dette er lavet af mikrofiber, for at mindske friktionen under brug. Dernæst er mopper enten forsynet med lommer eller med velcrosystemer for at kunne fastgøre moppen på fremføreren. Det er i den forbindelse foreningens opfattelse at alle disse delelementer bør indgå i kriterierne da den samlede kvalitet af en mophe i høj grad er afhængig af kvaliteten af bærematerialet, hjælpebaner mv.

Se även svar till **LOCON ApS** ovan

LOCON:

Ved ændring af kriterier bør man også være opmærksom de andre dele af en mophe end den aktive del, altså eventuelt bæremateriale, det kan være lommer, ”welcro” og lign. Nogle mopper er fremstillet med et indlæg af et sugende materiale, der både

afstiver moppen og kompenserer på mikrofibers vandsugende evner, idet der næsten udelukkende bliver anvendt syntetiske fibre af polyester og nylon. Der findes andre løsninger til at kompensere for de vandsugende egenskaber og anvender man polyester mikrofiber, altså udelukker polyamid, får mopperne en langt længere levetid.

Svar från Nordisk miljömärkning:

I bakgrundsdokumentet står det att ”Absorptionstester genomförs under produktionen som en typ av kvalitetsmätning och det innebär att det är rimligt att ställa krav på absorption hos slutprodukten. Produkten stickas eller vävs på rulle för att sedan skickas till splittning/färgning som sker i samma bad. Det betyder att kravet enbart kan ställas på mikrofiberväv och inte på den slutliga produkten, där förekomst av andra material förekommer” Dvs absorptionstest måste utföras bara på nyframställd mikrofibertextil, inte det slutliga produkten där annan typ av sugande material kan tillämpas.

Olika typer fibrer kan användas vid framställning av mikrofiber: polyester, polyester&polyamid samt polypropylen. Här är inte frågan om typ av fibrer. Vi kan inte styra vilken typ av mikrofiber som ska användas av leverantören i konstruktionen. Se även svar till Vikan AB och LOCON ApS i frågan

3 Övriga krav på miljömärkta produkter

K35- Plastemballage

Vikan AB

Inga kommentarer

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan:

K36 Märkning av plastemballage

Vikan AB

Inga kommentarer.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

K 37 Bruksanvisning

Weber & Leucht GmbH How would write the optimum guaranteed service life with recommended usage?

We think that the number of washes should be enough or in combination with cleaning performance.

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Optimalt garanterad livslängd vid rekommenderad av tillverkaren användning ska framgå från bruksanvisningen, dvs rekommenderad max antal tvättar vid en viss temperatur som rekommenderas av leverantör/tillverkare

Omformulering enligt följande: Bruksanvisningen ska innehålla:

- upplysning om vilka ytor som dessa produkter är avsedda för
- upplysning om korrekt användning utan bruk av rengöringskemikalier
- optimalt garanterad livslängd vid rekommenderad användning.

- tvättråd med specifika anvisningar till **rekommenderad och max tvättemperatur samt skötselinstruktioner. För produkter, som inte marknadsförs för användning där speciella hygieniska krav tillämpas, ska tvättråd innehålla följande eller motsvarande text:**
 - **Sänk temperatur för att skona miljön**
 - **Tvätta med lämpligt tvättmedel på 60°C och på max tvättemperatur vid behov**

Vikan AB

OK

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Nordisk Miljömärkning tackar för ställning i frågan.

K38 Märkning

Vikan AB

Det verkar inte vara helt etablerat på marknaden att mikrofiber = kemikaliefritt. Överväg om inte märkning kan göras enklare att ta till sig med någon annan märkning.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Etikettens viktigaste funktion är att ge enkla instruktioner som tvättråd och huruvida det är en torrmopp, fuktmopp eller våtmopp

Omformulering enligt följande:

Mikrofiberdukar och -moppar ska vara märkta så att det är enkelt för användare att skilja dessa från andra rengöringsdukar och -moppar, dvs att produkten består av mikrofiber ska framgå i märkningen samt ha tydliga tvättråd med specifika anvisningar till tvättemperatur och skötselinstruktioner

JohnssonDiversey

Vi instämmer inte med Vikans påståendet att mikrofiber = kemikaliefritt, och motsäger oss att detta ska vara ett krav för svanenmärkning av mikrofiberdukar och -moppar. Att produkten innehåller mikrofiber ska däremot framgå i märkningen. Etikettens viktigaste funktion är att ge enkla instruktioner som tvättråd och huruvida det är en torrmopp, fuktmopp eller våtmopp. Moppens textilinnehåll kan stå i ett produktblad.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se svar ovan.

KLIF

Mikrofiberkluter skal være merket slik at det blir lett for brukerne å skille dem fra andre kluter. Hvis en klut er spesielt laget for eller egnet for spesiell bruk, f. eks. tørr eller våt, spesielle overflater osv, bør kluten også merkes med dette.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Kluter har ofte fargekoder som angir brukområde (Stemmer dette??? Arne)

Se även svar till Vikan AB ovan

K39-K47 Kvalitets och myndighetskrav

Vikan AB

ISO 14001 eller EMAS ok.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

SPT:

Mellem 80 og 90 % af de mikrofiber-mopper der sælges til professionel brug i dag, sælges på baggrund af licitationer. Derfor er det obligatorisk at overholde de krav der stilles i kriterierne K38 for at være konditions-mæssig i forhold til udbudsmaterialet. Dette gælder derfor både salg af Svanemærkede produkter, men også produkter som enten ikke er Svanemærket eller hvor udbyder ønsker varer, der ikke er Svanemærket. Det er således en risiko for at kriterierne K38 (motsvarande K39) til K45(motsvarande K47) vil betyde overlappende krav som kan være modsatrettede i forhold til udbudsmaterialet og derfor vil betyde at virksomhederne skal omgå enten Svanemærkekriterierne eller udbudsreglerne, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. Foreningen vil derfor foreslå at kriterierne K38(motsvarande K39) til K45 (motsvarande K47) gøres valgfrie, således at der kan ses bort fra disse krav i udbudssituationer. :

Svar från Nordisk miljömärkning:

Kompletteras av Danmark

Bilaga 3 Intyg 1

Lilleborg

Her bør det skilles mellem mikrofiber i lomme/borrelås/for og materialet som gjør overflaten ren med hensyn til mengde mikrofiber.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Takk for kommentar.

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan

Omformulering i av text i bilaga 3 Intyg 1 Materialsammansättning Textil enligt följande:

Total andel mikrofiber i produkten (städfunktionsbärande textilmaterial) (%)

Bilaga Användartest

Klimabolaget AB

Vem ska göra detta användartest? Är det någon/några som ni utser?

Kostar det i så fall pengar?

SPT:

Som det tidligere er beskrevet kan professionel anvendelse af mikrofiber-mopper ikke sammenlignes med anvendelsen i private hjem. Af samme årsag er den funktionstest som er angivet i bilag 5 ikke anvendelig til at vurdere, hvorvidt en mikrofiber-moppe har den korrekt konstruktion, mindst mulige friktion, om den kan justeres for at sikre optimal ergonomi, om moppen gør rent og sikrer en høj hygiejne, samt om der med moppen følger tilstrækkelig instruktion og undervisning, for at sikre ovenstående. Ovenstående punkter er i høj grad afhængig af hvilket moppesystem der vælges, hvor der skal gøres rent, rengøringsfrekvens mv. og skal derfor tilpasses den individuelle

kunde. Således bør sådanne kriterier være objektive og reproducerbare og ikke være baseret på enkeltpersoners subjektive vurderinger på baggrund af forskellige referencer i forhold til underlag, underlagets beskaffenhed, tilsmudsningsgrad, rengøringsfrekvens mv. Foreningen stiller dog gerne op til en diskussion af hvilke overordnede testparametre der kan vælges for at give et indtryk af moppens brugsegenskaber og effektivitet.

Lilleborg

Brukertesten som her er skissert er svært subjektiv. Både flekkfjerning, støv og grusopptak samt innhold av fuktighet vil være svært forskjellig avhengig av hvilken metode renholderen bruker. Observasjonene og konklusjonene vil være svært subjektive. Spørsmålet er om det er nødvendig med brukertest når det legges opp til at det skal være laboratorietester som viser de samme parametrene?

Svar från Nordisk Miljömärkning:

Se svar till LOCON ApS i frågan.

5 Kommenterar till bakgrunden, i detalj

Detta avsnitt följer strukturen i bakgrunden och hanteras på samma sätt som kommentarerna till kriterierna.

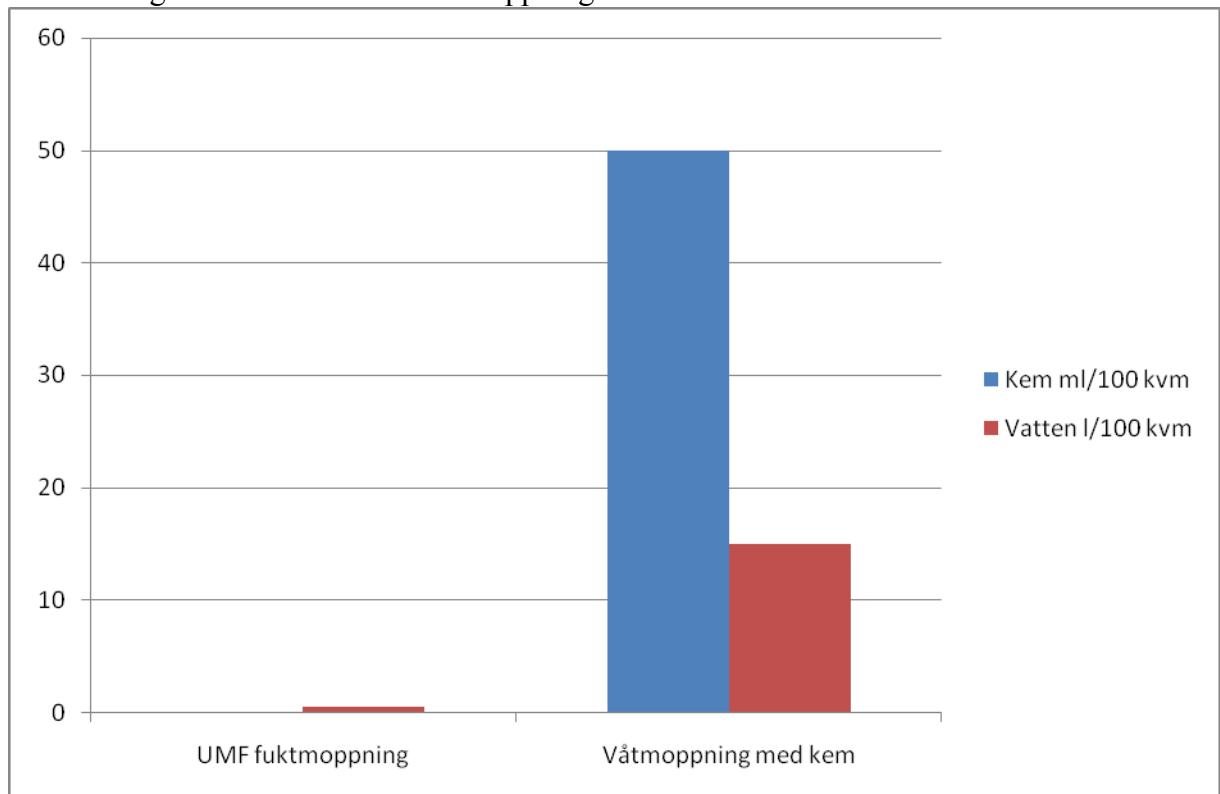
Allmänna a synpunkter

Vikan AB

Svanen har som nämns en hög trovärdighet och det är oerhört viktigt att märkningen är ett steg i rätt riktning och fungerar som en guide och kvalitetsstämpel. Inga krav eller brist på krav får leda till att utvecklingen sker i fel riktning. Svanen måste inse att de med en utvecklad standard styr utvecklingen och måste fokusera på de väsentliga och påverkande faktorerna.

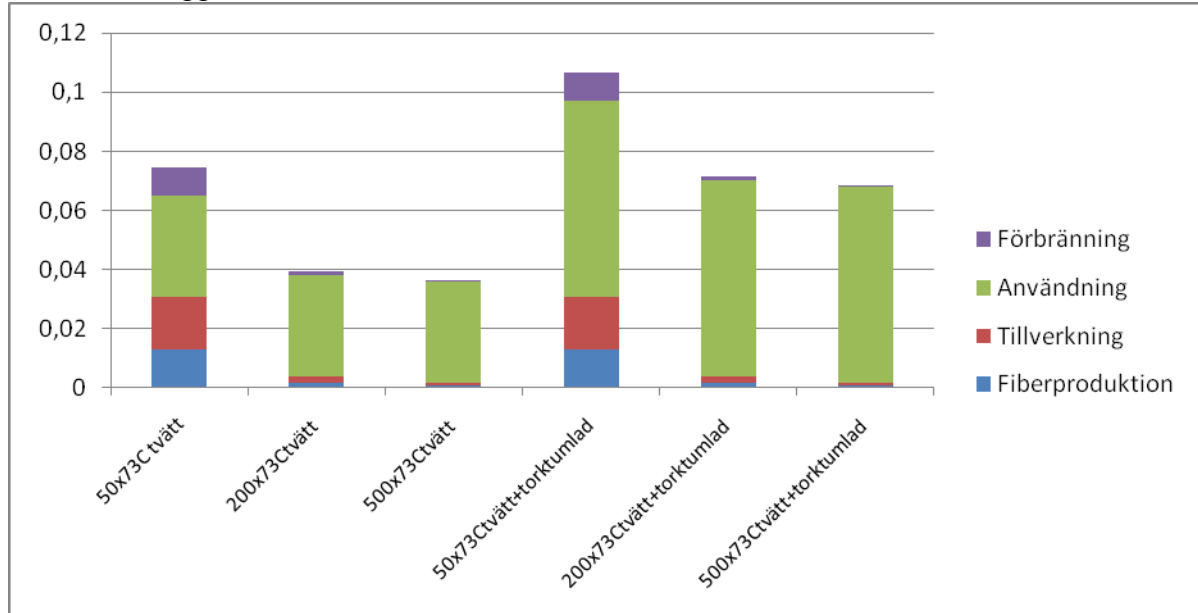
1. Det som måste framgå är att mikrofiberdukarna och mopparna endast är Svanenmärkta när de används enligt bruksanvisningen och utan kemikalier. Det är huvudargumentet för standardens berättigande.

Förbrukning av kem och vatten vid moppning med mikrofiber vs hink med kem:

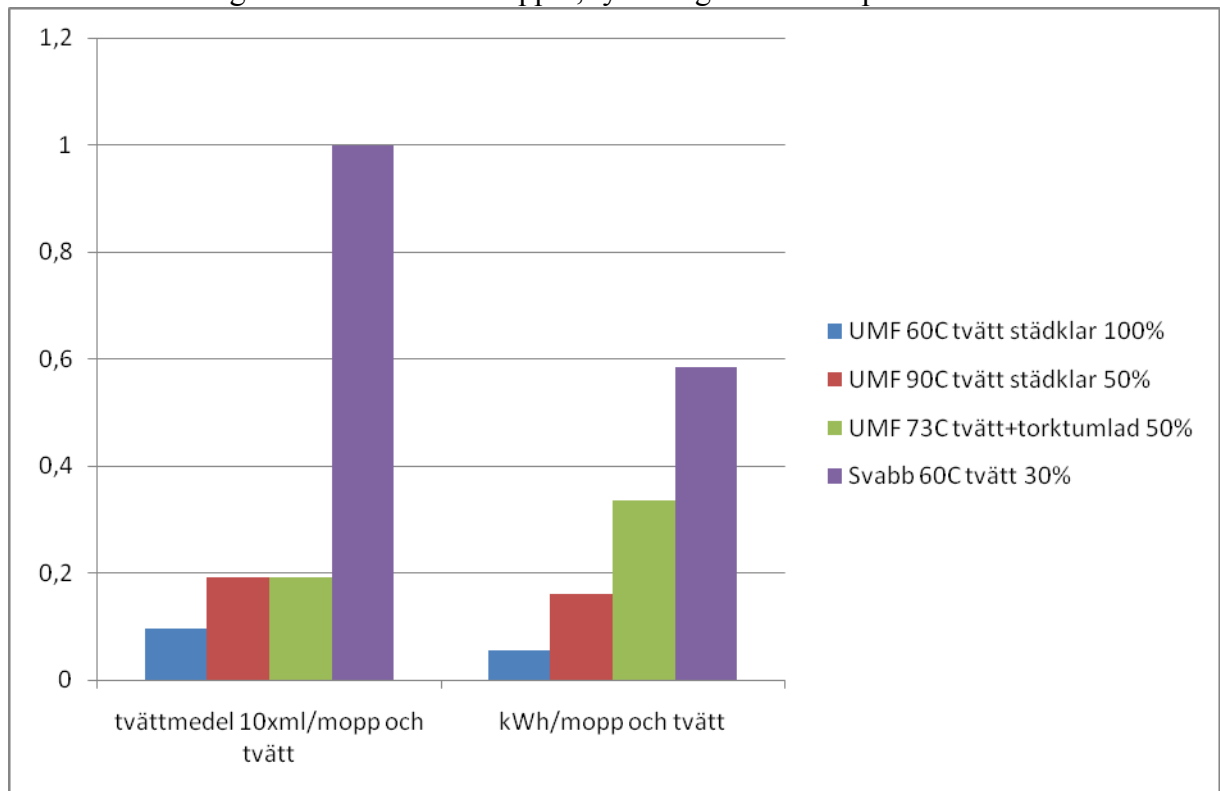
- Nästa faktor som är av betydelse är produktens livslängd. Tillverkningsprocessens betydelse minskar drastiskt i takt med att produktens livslängd kan garanteras.

Koldioxidbelastning i kg per använd gång mikrofiberbopp:

- Tvättrekommendationerna och hur produkten hanteras hos slutanvändaren har säkerligen störst påverka på miljöeffekterna (grön del i stapeln ovan)men är svåra att kontrollera som producent eller återförsäljare.

Resursförbrukning vid tvätt av olika moppar, fyllnadsgrad och temperaturer:

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för rekommendationerna i frågan.

Och vill påpeka att hänsyn är redan tagen i detta förslag till kriterierna:

- Det tydligt framgår i förslaget från produktgruppsdefinitionen och K 37 Bruksanvisning att mikrofiberdukarna och mopparna endast är Svanenmärkta när de används enligt bruksanvisningen och utan kemikalier
- Produktens livslängd garanteras i förslaget enligt K31-32 som berör rengörande egenskaper med en välförbehållen funktion samt K 37 Bruksanvisning, där tillverkarens garanti gäller samt hänsyn till rekommenderad och max tvättemperatur är tagen
- Se punkt ovan.

2. Motiv för Svanenmärkning.

Vikan AB

Rengöringseffektiviteten är nödvändigtvis inte större för mikrofiberdukar än för mikrofiber moppar. Det som gör skillnad är metoden, med en duk arbetar man mer fokuserat och närmare städobjektet och lägger på så sätt mer energi på ytan. Dukar innehåller oftast också större andel mikrofiber då man inte behöver ta hänsyn till friktionen i lika hög grad vilket bidrar till effektivare rengöring.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

4. Vad är mikrofiber.

Vikan AB

0,5-0,2 dtex kallas allmänt ultramikrofiber och är den typ som splittas i processen. Super och superultra är inget inarbetat eller vetenskapligt begrepp. Fiber finare än 0,1 dtex är i remissförslaget (K16) definierat som nanofiber (<100nm = <0,1µm) om definitionen mikrofiber betyder 1 dtex = mikrofiber. I det ena fallet är det ju en viktenhet och i det andra ett mått på fiberns diameter vilket givetvis varierar beroende på polymerens densitet.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Det är ju frågan om diameter och en viktenhet i sig själva

4. Hur tillverkas mikrofiber.

Vikan AB

Rundfiber?? Om man menar fibrer med runt tvärsnitt så visst splittas dessa då de flesta PES/PA-blandningar är runda från början. Vid splitten faller de isär och bildar finare filament som kan vara runda, trekantiga eller platta etc. Företrädesvis trekantiga och platta. Det finns som nämnts i punkten ovan grövre fibrer som kallas mikrofiber (1,0-0,5 dtex) som kan ha olika tvärsnitt, oftast runt. Dessa består av endast en polymer och splittas inte. Om den är mer idealisk för speglar är väl upp till varje marknadsförare att hävda, det är inte vetenskapligt belagt. Dessutom fel att använda beteckningen extra glans då ett utav kraven i standarden är att mikrofiber inte får påverka glans.

Splitten hoppas jag verkligen inte sker alkaliskt vid en temperatur över 100 C då detta skulle ge alldeles för hög förlust av PES och en mikrofiber med reducerad livslängd. Färgning av polyester sker normalt i surt media och kan i vissa fall färgas alkaliskt men att hävda att detta är oftast förekommande är helt felaktigt. Vid splittning måste man vara mycket uppmärksam på att ha processen under kontroll. Mekanisk spittning innebär dessutom att fibrerna dras sönder/ rivs isär vilket påverkar luddning och livslängd vilket man som producent av städtextil måste ta hänsyn till. Detta kan även vara fallet vid högtryck vid 200 C, en husvägg i trä kan ju bli rena spånplattan med kallt vatten...

(Ny teknik finns utvecklad som effektivt minskar resursanvändningen vid splittning av mikrofiber och samtidigt förhindrar viktförlust och fiberskador i processen. Denna är än så länge endast använd av Vikan AB men förväntas bli tillgänglig för övrig marknad inom en snar framtid.)

Svar från Nordisk miljömärkning:

Nordisk miljömärkning tackar för ställning i frågan.

4. Hur fungerar mikrofiber.

Vikan AB

Kapillärkraft. Ibland blandas begreppen absorbera = suga upp och adsorbera = suga till sig. Tror nog att 6-7x sin vikt gäller suga till sig.

Ojämn tråd bryter ytspänningen? Vill hävda att det är den stora ytan. Ytspänningen fördelas över betydligt större yta och minskar på så sätt.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Absorption är egenskapen till upptagning eller uppsugning hos ett material

Adsorption innebär att ett ämne fastnar på ytan av ett fast material eller en vätska

Kapillärkraften är en kraft som kan driva vätskor genom kapillärer Kraften orsakas av förhållandet mellan adhesion – vätskans dragingskraft mot kapillärytan och kohesion– de krafter som verkar mellan vätskans molekyler

Med ojämn tråd menas splittat yta, dvs en betydligt större yta hos fiber.

Förstår inte frågeställning..

4. Vad kan Svanenmärkas.

Vikan AB

Kapillärkrafternas betydelse är låg för våtmoppning eftersom moppen då är mättad men för fukt-moppning (som man oftast använder mikrofibermoppar till) är det avgörande för städeffektiviteten. Det är ju denna kraft som gör jobbet. Några superultramikrofibrer (<0,1 dtex) används inte vilket påpekats innan.

4. Andel återvunnen fiber. Återvunnen fiber har begränsats till att gälla spillmaterial från textilindustrin. En stor del fibrer tillverkas idag från insamlade PET-flaskor eller annat emballage. Dessa material bör också kunna innefattas i andel återvunna fibrer.

4. Komplet set av städredskap. Kravet på städredskap är svårdefinierat och om det ska användas bör det begränsas till att gälla svabbgarn och liknade lösningar där skaft och stativ är integrerade med städmaterial vilket kan påverka tvättegenskaper negativt eller försvåra återvinning av produkten i dess slutskede.

4. Rekommenderad tvättemperatur. Rekommenderad tvätt och krav på tvättegenskaper bör hållas isär. Om kravet på en professionell mopp är att den ska

kunna tvättas vid 90 C så måste givetvis Svanenkravet innefatta samma krav för att inte kunderna ska missledas. Däremot måste man ju inte tvätta vid 90 C om det inte krävs av praktiska eller hygieniska skäl.

Svar från Nordisk miljömärkning:

Se tidigare svar i frågan.

6 Analys av kommentarerna

Kommentarerna som inkommit har främst rört:

- Avgränsning till % andel av mikrofiber i produkten
- Avgränsning till användning av mikrofiberprodukter utan tillämnning av rengörande kemikalier
- Andra städredskap? Ska dessa vara med?
- Funktions tester (kostnader)
- Ergonomisk utformning
- Bruksanvisning

ommentarer har varit ganska lika från samtliga:

- Funktionstester (kostnader)

7 Diskussion och slutsatser

Projektgruppen har varit enig gällande remisskommentarerna och hur dessa ska besvaras.

Kriterier och bakgrund har ändrats en del efter remissen. Det har varit ett par förtydligande som gjorts, en del ändringar och tillägg samt en del justeringar av dokumentationen för att den engelska och svenska versionen ska vara detsamma.

De viktigaste ändringarna efter remissen har varit:

Funktions tester (kostnader):

Utifrån information som Nordisk miljömärkning har fått i samband med revideringen utförs många av föreslagna tester såsom absorption, dimensionsförändringar, färghärdighet, COD osv. ofta av sökandens analyslaboratorium/mätning löpande i samband med tillverkning dvs. ingår i produktionskontroll och kan väl godtas av Nordisk miljömärkning om rekommendationerna enligt Bilaga 1, kapitel 2 1 Krav till analyslaboratoriet i kriterierna följs. Det kan leda att testkostnaderna hålls nere.

Nordisk miljömärkning tycker att en kontrollerat test där fakta istället för ett intyg säkerställer att produkten lever upp till kraven utan att dra ned på trovärdigheten. Funktionen hos produkten ska bestrykas genom testerna för att undvika oseriösa inyg. Enligt en djupare undersökning i samband med inkomna synpunkter ovan har Nordisk miljömärkning fått information om att i de flesta av fallen effektiviteten hos produkter ökar upp till 10% efter ca 3 tvättar, vilket beror på att produktionskemikalierna tvättas ur produkten samt att splitning kan fortfarande vara i takt. Ibland kan även en drastisk minskning av effektiviteten förekomma direkt efter

några tvättar och speciellt en större förändring av egenskaper sker efter ca 50 tvättar då den mekaniska skadan på fibrerna i samband med tvätt inträffar genom att någon av fibrerna tvättas ut vilket leder till en missbalans i konstruktionen. Med hänsyn till ovan har Nordisk miljömärkning valt att justera förslaget på det sättet att rengörande egenskaper utvärderas efter ett antal tvättar som ger ett medelvärde för en godtagbar funktion motsvarande 1 årsförbrukning.

Enligt justeringen ska konsumentprodukter testas efter 10 tvättar och produkter avsedda för professionell marknad efter 50. Det är för att endast visa att städteffekten kvarstår efter denna behandling. Produkternas livslängd är dock betydligt lägre och styrs av K 37 i förslaget till reviderade kriterier.

Totala testkostnader för det justerade förslaget ligger allt mellan 918€ upp till 2 231€ beroende av typ av produkt: konsument och proffs eller produkter som marknadsförs för specifika hygieniska förhållanden. Priserna ovan omfattar tester enligt förslaget inklusive krav K19 – K20 samt K31-K34 och är angivna per produkt.

Med bakgrund av en djupare undersökning i frågan ovan har Nordisk miljömärkning på det sättet fått bekräftat att testerna för rengörande effektivitet enligt det justerade förslaget i kriterierna är möjligt att genomföra rent praktiskt och till en acceptabel testkostnad.

Utöver det för att ge en viss flexibilitet i frågan har även kapitel 2 Funktionskrav kompletterats enligt följande: Test av funktion kan utföras enligt dokumentationskrav i K 31-K34. Alternativt kan test av funktion dokumenteras enligt riktlinjer för rengöring av ytor i Tabell 521 i Bygghandboken Bygghandboken 700.209 "Principer för miljöbevisat renhold - Beste Praxis Renhold" eller SS 627801:2006 Städskvalitetssystem för fastställande och bedömning av städskvalitet"

Nordisk miljömärkning vill också påpeka att de befintliga i förslaget till reviderade kriterier möjligheterna till en selektiv testning med hänsyn till slutfunktion på produkten (tex mätning av hygieniska förhållanden och absorption), att testning av färghärdighet ska bara utföras på en nyans som förväntas att ha den lägsta färghärdigheten bör testas samt att test för nötegenskaper kan alternativt ersättas med tillverkarens garanti leder också till en lägre testkostnad i samband med ansökan.

Ergonomisk utformning.

Efter en djupare insyn i frågan och med hänsyn till att kraven som sälls på andra städredskap i detta förslag till kriterierna är mest relaterade till konsument produkter och att ergonomiska aspekter beaktar flera områden och går ut även på konstruktionsutformning av städredskap såsom skaff, stativ osv samt att styrbarheten är relativt låg har Nordisk miljömärkning valt att ta bort i detta förslag till kriterierna. Utöver det är för seriösa företag i branschen det en självklarhet att arbeta med att utveckla produkter och system som uppfyller alla kraven samt att utbilda användare om skonsamma arbetsmetoder. Hur dessa krav ska kunna sammanföras samman på ett förnuftigt sätt är dock en mycket svår fråga, men Nordisk miljömärkning kan komma förmodligen att kunna beakta dessa igen vid eventuellt fortsatta arbetet med städssystem

Påverka Svanens nya kriterier för Mikrofiberdukar och -moppar

Nu har du möjlighet att påverka vårt förslag till reviderade kriterier för Svanenmärkning av Mikrofiberdukar och moppar. Dina synpunkter är viktiga för oss på Nordisk Miljömärkning. Era kommentarer bör vara skriftliga och tas tacksamt emot senast 2010-05-12.

Kriterierna kan hämtas hem från vår hemsida: www.svanen.nu/remiss.

Vem kan lämna remissvar?

Alla personer, företag och institutioner som är intresserade av att vara med och utveckla miljömärkningskriterierna för Mikrofiberdukar och moppar kan lämna synpunkter på förslaget. Vi ber er sprida information om remissen till de som kan tänkas vara berörda av förslaget.

Vad händer efter remissen?

Efter remissen kommer vi att se över inkomna förslag och göra de förändringar som anses relevanta. Efter att kriterierna har justerats kommer de att beslutas av den Nordiska Miljömärkningsnämnden. Enligt planeringen blir de nya kriterierna giltiga från och med 2010-06-30.

När måste jag ompröva min licens?

Om era produkter idag är Svanenmärkta kontaktar vi dig när det är dags att ompröva din licens. Generellt sett omprövar vi tidigt de produkter som haft licens länge, men väntar till slutet av omprövningsperioden om du precis har fått din licens.

Hur kan remissvar lämnas?

Ert remissvar vill vi helst få via e-post men fax eller brev går också bra. Skicka svaren till någon av följande adresser:

E-post: svetlana.sopa@svanen.nu

Brev: Miljömärkning Sverige AB, 118 80, Stockholm

Fax: 08 - 55 55 24 01

Tel: 08- 55 55 24 00/08 55 55 24 49

De viktigaste förändringarna i förhållande till tidigare version av kriterierna:

- Ändring av produktgruppsdefinitionen
- Införande av krav på textilier
- Införande av krav på metall
- Införande av krav på plast
- Skärpning/Justering av funktionskrav
- Harmonisering med GHS/CLP klassificering
- Ny layout